

NÉPÚJSÁG

2026. július 3.,
péntek

LXXVIII. évfolyam
144. (22304.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Az erdélyi magyar irodalom origója

Helikon 100 Marosvécsen

Fotó: Nagy Tibor

Egy évszázad telt el azóta, hogy báró Kemény János marosvécsi kastélyába hívta össze a Trianontól sújtott erdélyi magyar alkotókat. A legendás helikoni találkozók egy olyan – politikai és felekezeti ellentétektől szabad – kulturális, szellemi közösség született, amelynek öröksége ma is élő és ható. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a jubileum alkalmából meghirdetett Helikon 100 emlékévi, amelynek egyik jelentős mozzanatára július 17–19. kö-

zött kerül sor a vécsi Kemény-kastélyban. A részletekről július 1-jén, szerda délelőtt tájékoztatták a főszervezők a média képviselőit a marosvásárhelyi Studium Hubban.

Nagy Székely Ildikó

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

A trónörökös,
aki útban volt

Ferenc Ferdinánd reformelképzeléseit túlzás lenne úgy elképzelni, mintha egy kész, részletes alkotmánytervvel várta volna a trónra lépést.

5.

Ahol a történelem
imádsággá válik

Szatmárnémeti óvárosában, az úgynevezett „régifőtéren” található a Pannónia szálló épülete mellett a főter arculatának legmeghatározóbb épülete.

15.

Hivatalosították
a kapcsolatot

A nyáradmenti kisváros és az anyaországi Zala megye közigazgatási központja 2007-ben talált egymásra a sport területén, azóta a baráti találkozások, közös események száma szaporodott.

17.

AKTUÁLIS

Egy nyilatkozat margójára

Benedek István

Valószínűleg nem túlzunk nagyot, ha azt állítjuk, az amerikai függetlenségi nyilatkozat a történelem egyik legismertebb dokumentuma. Ez részben annak is köszönhető, hogy több mítosz is kapcsolódik hozzá, ezekből vegyünk most nagyító alá néhányat a negyed évezredes jubileum kapcsán.

Az évforduló július 4-éhez kötődik, amikor nyilvánosan kihirdették és elfogadták ezt a függetlenségi nyilatkozatot. Ez maradt meg a történelmi emlékezetben, amiben az az apró szépséghiba, hogy a Kontinentális Kongresszus már július 2-án megszavazta a függetlenséget. A 13 gyarmat

(Folytatás a 3. oldalon)

INGYENES
FIZIOTERÁPIA
küldőpapírral

- Ingyenes orvosi vizsgálat és kezelés küldőpapírral
- Szakképzett, tapasztalt terapeuták
- Korszerű, modern eszközök

 PsychoBioMed
center

0772 070 391

Marosvásárhely,
Hadsereg tér 45.

JÚLIUSI AKCIÓ: 1 nap
AJÁNDÉK kezelés

JÚLIUS

3

PÉNTEK

Ma KORNÉL, SOMA,
holnap ULRİK napja

Az év 184. napja, hátravan 181 nap

5:34 23:25

21:18 9:52

A nappal hossza:
15 óra 44 perc

Időjárás

Néhány zivatar

Hőmérséklet:
max.: 24 °C
min.: 16 °C

naptár

Isten éltesse!

ULRIK:

germán eredetű férfinév,
amely az Ulrich névből származik. A
név elemeinek összetett jelentése:
(öröklött) birtok és hatalmas, ural-
kodó

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2026. július 2.	
1 €	5,2359 lej
1 \$	4,5875 lej
100 Ft	1,4728 lej
1 g arany	600,0478 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai		
	5, 10, 24, 32, 39 + 12	NOROC PLUS: 7 4 6 0 1 6
	32, 18, 36, 26, 9, 5	SUPER NOROC: 3 5 3 1 5 9
	8, 32, 26, 19, 20, 41	NOROC: 8 2 9 7 9 3 5

MEGYEI HÍREK

Újabb lépés a környűrü érdekében

Marosvásárhely polgármesteri hivatala ezen a héten nyújtotta be az európai uniós támogatási kérelmet a város környűrüjének 3-as és 6-os szakaszára. A beruházás összéértéke több mint 538 millió lej. Kedvező elbírálas esetén újabb lépések következnek a kivitelezés érdekében – adta hírüľ közösségi oldalán a városvezetés.

Próbafelvéľeli a MOGYTTE-re

Július 5-én, vasárnap délelőtt 10 óráťol az MMDSZ felvéľeli bizottsága próbafelvéľelit tart a Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemen. Az idei próbafelvéľelin az áltáľános orvosi és a fogorvosi szakra jelentkezőknek biológiaiából, míg azoknak, akik a gyógyszerészeti szakra felvéľeliznének, kémiából lesz a próbafelvéľeli vizsga. Az érdeklőđők a <https://forms.gle/Evr7sCEQBphW1gtq7> internetes elérheťségeen jelentkezhetnek. A próbafelvéľeli feltéľeleirőľ bővebben a regisztrációť követően tájékoztatják az érdekelteket a szervezők.

Végkiárusítás az antikváriumban

A hét végén, július 3-án, pénteken és 4-én, szombaton 10 és 16 óra között végkiárusításra várják a könyvbarátokat a marosvásárhelyi Forradalom utcai antikváriumban. A vásárlók 60 százalékos kedvezményrel juthatnak hozzá a könyvekhez, a ritkaságokat is beleértve.

Ingyenes ivartalanítás Ernye községben

Kutyák ingyenes ivartalanítását és mikrocsippel való elátását válláľják az ernyei és a marossárpataki állatorvosi rendelőkben. A nemzetiközi OIPA az ernyei önkormányzattal együttműködve az év végéig folytatja a kampányt. Várják a felelősségteljes gazdik jelentkezését Ernye község falvaiból: Sáromberkérőľ, Székesrőľ, Iklandrőľ, Székelykálból, Erdőszengyelből. Időpontot egyeztetni a 0775-172-128-as telefonszámon lehet. Ugyanakkor önkéntesek jelentkezését is várják azok megsegítésére, akiknek nincs szállítási lehetőséğük, és akik az állatok oda-vissza szállításában vállálnának segítséget.

Nyári menetrend a tömegközlekedésben

Marosvásárhelyen a városi autóbuszok nyári menetrend szerint közlekednek. A nyári időszakban ismét üzemelnek az időszakos 45-ös (Iuliu Hossu/Bolgar tér – Somostető) és 46-os (Shopping City – Víkendtelep) járatok. A menetrendi változások a 4, 12, 14, 15, 18, 19, 20, 26, 30, 32 és 45 számú vonalakat érintik. A járatok közlekedését a vállalat a nyári utasforgalomhoz igazította. A részletes menetrend elérhető a <https://new.transportlocal.ro/hu/linii-urbane> weboldalon.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Kiégett kisbusz az autópályán

A marosludasi hivatásos tűzoltókat július elsején, szerdán délután egy személyszállító kisbusz motorterében keľtezett tűz oltásához riasztották az A3-as autópályán Marosvásárhely–Kolozsvár szakaszon.

A helyszínrre egy víz- és haboltásra alkalmas tűzoltóautóť, valamint egy SMURD mentőegységet vezényeltek ki. A tüzet sikerűľt eloltani, de a kisbusz teljes egészében kiégett. Az eset idején a járműben csak a gépkocsivezető tartózkodott, aki pánikrohamot kapott, a helyszínen a SMURD mentőegység látta el. A forgalom hozzávetőleg egy óra alatt mindkét sávon újraindult Marosvásárhely–Kolozsvár irányban, a közlekedést a Maros Megyei Rendőř-főkapitányság munkatársai irányították. (szer)

Fotó: ISU

Narancssárga meteorológiai figyelmeztetés

Felhőszakadás, viharos széllekedések

Maros megyében július 2–3-ra a meteorológusok erős légköri instabilitásra figyelmeztettek, amelyet nagy mennyiségű, felhőszakadászerű csapadék, 70–90 km/órás, helyenként 100 km/órát meghaladó széllekedésekkel kísért viharos szél, közepes, helyenként nagyméretű (2–4 cm átmérőjű) jégeső, valamint gyakori villámlások kísérhetnek.

Rövid idő alatt a lehulló csapadék mennyisége elérheti a 25–40 litert négyzetméterenként, helyenként pedig meghaladhatja az 50–60 litert négyzetméterenként.

A Maros Megyei Horea Katasztrőfavéľelmi Felügyelőség a biztonság érdekében az alábbiakat javasolja a lakosságnak:

- Halasszák el a szabadtéri tevékenységeket! A nyílt területen vagy magasban végzett munka viharos időjárási körűľmények között veszélyes.
- Ne használjanak nyílt lángot terűľetek tisztítására vagy növényzet égetésére! Erős szélben a tűz gyorsan irányíthatatlanná válhat, és jelentős károkat okozhat.
- Kerűľjék a közlekedést a veszélyre figyelmeztető időjárási jelenségek idején.
- Húzóđjanak biztonságos épűľetbe, és ne tartózkodjanak fáknak, villanyoszlopoknak vagy hirdetőtáblák alatt.
- Rögzítsék a szabadban lévő tárgyakat, amelyeket a szél felkaphat.
- Tisztítsák meg az árkokat és a vízelvezető csatornákat, hogy biztosítsák a csapadékvíz akadálytalan elűľyását.
- Amennyiben a folyóvizek vízszintje megemelkedik, ne próbáľjanak meg átkelni rajtuk, és ne közelítsék meg a partjukat.
- Kövessék a hatóságok által kiadott tájékoztatásokat és ajánlásokat. (páľosy)

Fotó: ISU

RENDEZVÉNYEK

Vakációs bibliahét a Kövesdombon

A kövesdombi református egyházközségben jövő héten, július 6–10. között Rám talált! címmel vakációs bibliahetet tartanak 4–11 éves gyermekeknek. Az együttlét minden nap 10 órakor kezdődik, és 13 óráig tart.

Marosvásárhelyen Adrian Laza, 14 nyolcezes meghódítója

A Mureş Runners Egyesűľet meghívására a marosvásárhelyi fotógyárban működő kulturális központ vendége Adrian Laza magashegyi alpinista, aki az első olyan hegymászó, aki 53 éves koráig meghódította a világon mind a tizennégy nyolcezer méter fölötti hegycsűľcsot. Július 4-én, szombaton 20 óráťol az alpinista jelenlétében levetítik az Ad Astra per Aspera című dokumentumfilmet, amely végigköveti a sportoló felkészűľését és expedícióit Nepálban, Pakisztánban és Tibetben. A vetítést követően a 60 éves alpinista beszélget majd a jelenlevőkkel. A rendezvény belépődíjából, illetve a helyszíni adományokból összegűľtött pénzüsszeget az egyesűľet felajánlja a hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozó egyik

egyesűľetnek, amelyből a szervezet nyári tábort szervez majd a rászorulóknak családtagjaikkal együtt.

Marosvásárhelyi Anna-bál

Július 26-án, vasárnap 14 órai kezdettel kerül megrendezésre a marosvásárhelyi Dacia Darina vendéglőben az Anna-napi bál, a Maros megyei Hagyományőrző Csoport szervezésében. A kiváló hangulatról Ábrám Tibor művész úr gondoskodik. Jelentkezni lehet és információťt kaphat az érdeklőđő Toldi Gyöngyinél, 0744-118-436. Várnak szeretettel minden kedves vendéget egy vidám, zenés-táncos délutánra, ahol együtt ünnepelhetik az Annákat, kellemes társaságban és remek hangulatban.

Unitárius családos tábor Tusnádfűľdön

Lehet jelentkezni a 4. Kapocs – unitárius családos táborba, amelyet július 30. és augusztus 2. között Tusnádfűľdön szerveznek. Az idén sem maradnak el a találkozások, a közös élmények, a lelki feltöltődés és a sok-sok játék, beszélgetés. Ráadásul néhány új programelemmel is készülnek a szervezők, amelyek még több lehetőséget teremtenek az ismerkedésre, a kapcsolódásra és az együttlét örömeinek megéľsére. A részletek és a jelentkezési űrlap itt érhetőek el: https://unitarius.org/indul-a-jelentkezés-a-4-kapocs...

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:

Benedek István

LAPSZERKESZTŐ:

Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Páľosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRŐHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Szombaton tartják az Ezer Székely Leány Napját a csíksomlyói hegynyeregben

A székely népviseletet ünneplik a hét végén Csíkszeredában: pénteken, a székely népviselet napján, míg szombaton az Ezer Székely Leány Napján szorgalmazza a székely népviselet felöltését a szervezők – tájékoztatta szerdán az MTI-t az események társszervezőjeként a csíkszeredai önkormányzat.

A rendezvények közös célja, hogy népszerűsítse a közösség körében a székely népviseletet, erősítse a hagyományokhoz való kötődést, és tudatosítsa, hogy a viselet a kulturális örökség és nemzeti identitás fontos szimbóluma – írták.

A rendezvények programjáról szerdán sajtótájékoztatót számoltak be a Hargita Székely Néptáncszínház, a csíkszeredai polgármesteri hivatal és az idei rendezvény tiszteletbeli házigazdája, Szépvíz község képviselői.

Tudatták, hogy pénteken 10 órakor Csíkszereda központi parkjában rögtönzött székely népviseleti szemle várja az érdeklődőket népzenevel és közös tánccal. Mindenkit arra buzdítanak, hogy aznap öltösn székely népviseletet.

Szombaton, az Ezer Székely Leány Napján ismét a népviseleté lesz a főszerep. A gyülekezőt 9 órakor tartják Csíkszereda főterén, ezt a megnyitó követi, majd a tiszteletbeli házigazda, Szépvíz néptáncscsoportja lép fel, utána közös tánc következik.

Ezután a résztvevők felvonulnak a csíksomlyói kegytemp-

lomhoz, ahol 11 órától ünnepi szentmisét tartanak. Innen a csíksomlyói hegynyeregbe mennek, ahol a hagyományörző csoportok előadásai következnek. Idén 27 hagyományörző csoport mutatkozik be, a délután folyamán az ő fellépéseiket láthatja a közönség, de közös játékok és tánc is lesz.

A hegynyeregben a Hargita Székely Néptáncszínház és a Hargita Együttes Ifik Néptáncgyüttese is fellép. A kísérőprogramok között népviseleti kiállítás, székely viseletbe való beöltöztési és fotózási lehetőség, kézműves-kiállítás és -vásár, mesterségbemutatók, kézműves-foglalkozások és ügyességi játékok szerepelnek.

A népviseletet öltők több kedvezményben is részesülnek. A Csíki Trans helyi közlekedési vállalat szombaton ingyenes menettérít utat biztosít számukra a Csíkszereda–Csíksomlyó útvonalon. A teljes népviseletben érkezők pénteken és szombaton ingyen látogathatják a Csíki Székely Múzeum kiállításait, és pénteken a szépvízi Székely Határőr Emlékközpontot.

Kiegészítőprogramként csütörtökön a Siklói Tenkes vegyes kar hangversenyét hallgathatják meg az érdeklődők a csíksomlyói kegytemplomban, míg szombaton 19 órától a csíksomlyói Mária-kertben zenés–verses összeállítással emlékeznek Márton Áron néhai erdélyi római katolikus püspökre. (MTI)

A Vatikán kiközösítette a pápai engedély nélkül Svájcban felszentelt ultrakonzervatív püspököket

A Vatikán kiközösítette a pápai engedély nélkül szerdán Svájcban felszentelt ultrakonzervatív püspököket.

A kiközösítés a pápai engedély nélkül felszentelt négy püspökre, valamint a II. Vatikáni Zsinat reformjait elutasító hagyományörző katolikus Szent X. Pius Társaságnak a felszentelésben részt vevő tagjaira is vonatkozik a Hittani Dikasztérium dekrétuma szerint, amelyet a Vatikán csütörtökön tett közzé.

A Victor Manuel Fernandez, a Hittani Dikasztérium prefektusa aláírásával jegyzett dekrétum szerint a pápai engedély nélkül, az egyházfő akarata ellenére történt püspökszentelés a kánonjog értelmében automatikusan életbe lépő kiközösítést von maga után.

A Marcel Lefebvre által 1970-ben alapított Társaság a svájci Écone-ban négy püspököt szentelt fel szerdán annak ellenére, hogy XIV. Leó nyílt levélben figyelmeztetett, hogy a pápai engedély nélküli szentelés az egyházi közösség végleges megszakadásához, vagyis skizmahoz vezet.

A kiközösítés vonatkozik a négy püspökre, valamint az őket felszentelő Al-

fonso de Galarreta püspökre és a szertartáson részt vevő Bernard Fellay püspökre. Utóbbit 1988 júniusában Marcel Lefebvre szentelte fel, ami szintén kiközösítést vont maga után.

A dikasztérium a dokumentumban felszólítja a Társaság tagjait és híveit: ne kövessék az egyházszakadást előidéző Társaságot, mivel az az ő esetükben is kiközösítéshez vezethet.

A dekrétum aláírói között szerepel a Hittani Dikasztérium fegyelmi és doktrinális hivatalának vezetője is.

A dikasztérium úgynevezett kiegészítő feljegyzést is közzétett, amely hangsúlyozza, hogy VI. Pál pápa óta számos kísérlet történt a Marcel Lefebvre által elindított mozgalomnak az egyházi közösségbe való visszavezetésére, de a helyzetet a püspökszentelés súlyosbította.

A szöveg utal arra, hogy Victor Manuel Fernández bíboros a Vatikánban idén februárban találkozott a Társaság elöljárójával, Davide Pagliarani atyával, akinek a felszentelések felfüggesztését javasolta, az egyeztetés azonban eredménytelenül zárult.

A dikasztérium megjegyezte, hogy a Társaság papjai engedély nélkül részesítik szentségekben a híveket, és az általuk végzett gyónatás és házasságkötés érvénytelenek számát.

Az érintett papokkal, püspökökkel szemben a helyi egyházak járnak el az apostoli nunciusok útmutatása szerint. A dikasztérium felszólítja a hívőket, hogy ne vegyenek részt a Társaság szertartásain és más tevékenységein.

Hozzáteszi, hogy az egyház visszavárja és visszafogadja a Társaságot követő híveket.

A svájci székhelyű Szent X. Pius Társaságot (SSPX), amelynek jelenleg becslések szerint 600 ezer követője van szerte a világban, Marcel Lefebvre francia érsek alapította 1970-ben. A 77 országban immár hat püspökkel, 751 pappal, 264 szeminaristával és csaknem 800 vallásgyakorlási hellyel rendelkező közösség elutasítja a II. Vatikáni Zsinat egyházra, vallásszabadságra, ökumenizmusra és a más vallásokkal való kapcsolatokra vonatkozó tanításait, és a modern liturgiák helyett a hagyományos latin nyelvű tridentinai misét követi. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Hivatalosították Mezőpanit zászlaját

Az RMDSZ javaslatára döntött csütörtökön a kormány: hivatalos Mezőpanit zászlaja – jelentette be Cseke Attila RMDSZ-es fejlesztési és közigazgatási miniszter. Mezőpanit zászlaja fehér, rajta a település korábban hivatalosított címere látható. Mezőpanit címerét egy ezüst sáv szeli ketté, amely a településen átfolyó patakokat, illetve a közeli Maros vizét jelképezi. A címer felső felében, kék mezőben egy kapu látható, rajta tulipánnal, Nappal és Holddal, amelyek Mezőpanitra, a Mezőség kapujára, illetve a helybéli református templom kapujára utalnak. A kapu alatt egy, az alfa és az omega szimbólumait ábrázoló bibliai jelzi a helyiek hitét és bölcsességét. A címer alsó, zöld felében öt arany búzalkalász jelképezi a helyiek foglalkozását, hálát ad a mezőpaniti gazdag termőföldrért, valamint a községet alkotó öt falut is szimbolizálja: Mezőpanitot, Mezőbergenyét, Székelykövesdet, Harcót és Csíttszentivánt. (közlemény)

Bolojan rendkívüli parlamenti ülésszak összehívását kezdeményezi

Ilie Bolojan ügyvivő miniszterelnök kezdeményezni fogja a parlament két házának vezetőségénél, hogy július második felében hívjanak össze rendkívüli ülésszakot a helyreállítási források lehívásához szükséges törvénytervezetek megvitatására. A csütörtöki kormányülés követő sajtótájékoztatóján Bolojan közölte: a jövő hét legfontosabb feladata az országos helyreállítási tervhez (PNRR) kapcsolódó törvénytervezetek véglegesítése lesz. Hat kiemelt jelentőségű és három kisebb horderejű jogszabálytervezetről van szó, amelyek kapcsán le kell zárni az egyeztetéseket az Európai Bizottság illetékeseivel, hogy a parlament elé kerülésükkor a javaslatok már rendelkezzenek az EB jóváhagyásával – magyarázta. (Agerpres)

Egy nyilatkozat margójára

(Folytatás az 1. oldalról)

jogilag ekkor szakadt el a brit koronától, két nappal később véglegesítették az erről szóló magyarázó dokumentumot. Szintén aznap, július 4-én nyilvánosan fel is olvasták a szövegét. A történelemből számos példát lehetne felhozni arra, hogy a hatalmaknak nem egy száraz jogi aktusra – mint egy unalmas szavazás – van szükségük a legitimitás megalapozásához, hanem valamilyen szimbolikus pillanatra.

Egy másik, széles körben élő mítosz, hogy a hivatalos születésnapját július 4-én ünneplő Egyesült Államok lenne a világ első igazi demokráciája. Ez is csak féligazság. A demokráciát már az ókorban feltalálták az athéniak, parlamentáris képviseleten alapuló kormányzás több államban is működött már az amerikaiak előtt. A világ legrégebbi, ma is érvényben levő alkotmányának az 1600-ban kelt san marinoit tekintik. A dologban a csavar ott van, hogy régen a politikai gondolkodók úgy vélték, a demokrácia csak apró városállamokban működhet. Az Amerikai Egyesült Államok ezt cáfolta meg elsőként, bebizonyítva, hogy ez a kormányzati rendszer nagyméretű, modern államban is működőképes.

A harmadik pedig az amerikai függetlenségi nyilatkozathoz kötődő egyetemes emberi szabadságjogok mítosza. A fennkölt eszmékkel egy apró gond van: a piszkos anyagiak adtak nekik táptalajt. Az amerikai forradalom kirobbanásához az vezetett, hogy a korábbi hétéves háborúban erősen eladósodott brit korona kemény adóterheket vetett ki az amerikai gyarmatokra. És kereskedelmi korlátozásokat – manapság szankciónak becézik ezeket –, amelyek erősen zavarták a gyarmati üzleti köröket. Az amerikai forradalom vezéralakjainak jó része nem tüzes lelkű idealista volt, mint a mi márciusi ifjaink, hanem kőkemény üzletember, aki kezdetben a saját kereskedelmi érdekeit akarta megvédeni a brit korona érdekeivel szemben. Ezt az érdekharcot csomagolták be a felvilágosodás eszméibe, és mint az utóbbi negyed évezred történései mutatják, ez kiválóan sikerült. Mert, noha az ebből kialakult kormányzati modellnek is megvannak a szépséghibái, még mindig sokkal vonzóbb a nyugati kultúrkörben szocializálódott ember számára, mint a későbbi totalitárius próbálkozások.

A New York-i Empire State Building csúcsára felmászva tartotta a lánykérést egy jól ismert mászópáros

A New York-i Empire State Building csúcsára illegálisan felmászva tartotta meg a lánykérést egy jól ismert mászópáros szerdán, majd miután leértek, mindkettőjüket őrizetbe vették.

Az esetről szóló felvételek szerint az orosz származású Angela Nikolau és Ivan Beerkus – mindketten szabadmászó teljesítményeikről ismertek – New York második legmagasabb épületének csúcsán az antennára előzőleg kifeszítettek egy transzparenst, amelyen az az idézet volt olvasható, hogy „amikor a szeretet hatalma legyőzi a hatalom szeretetét, akkor ismeri meg a világ a békét”.

A pár a lánykérésről és a gyűrűről szóló fotókat nem sokkal később a közösségi médiában is megosztotta, a megjelent képeken pedig az látszik, hogy a csaknem 450 méter magas ikonikus épület csúcsán a férfi fél térdre ereszkedve megkéri párja kezét.

New York város rendőrségének közleménye szerint a férfit és a nőt őrizetbe vették, a vádemelés tartalma egyelőre „megfontolás alatt van”. Az eset miatt a rendőrség nagy erővel vonult ki, részlegesen lezárta az épületet, és a környező utcákon forgalomkorlátozásról intézkedtek.

Az Empire State Building szóvivőjének közleménye jogosulatlan belépést említett az eset kapcsán, és hangsúlyozta, hogy az incidens sem az épület hivatalos kilátóközpontjának látogatóit, sem az irodák bérlőit nem veszélyeztette.

Azt, hogy a pár miként jutott az épület lezárt részére, és milyen körülmények között másztak fel a tetejére, a nyomozás hivatott kideríteni.

A két orosz mászó 2024-ben főszereplője volt a Netflix internetes médiaszolgáltató Skywalkers: A Love Story című dokumentumfilmjének.

Angela Nikolau és Ivan Beerkus New Yorkban él, és kifejezetten magas épületek megmászásával foglalkozik, amit „háztetőzésnek” (rooftopping) is neveznek.

A 33 éves Angela Nikolau cirkuszi artista szülők gyermeként Moszkvában született és nőtt fel, a mászókarrierjét megelőzően tornász volt.

A 32 éves Ivan Beerkus szintén Moszkvában született, korábbi extrém mászóteljesítményei között volt a párizsi Eiffel-torony, a Moszkvai Állami Egyetem főépülete és a malajziai Merdeka 118, a világ második legmagasabb épületének megmásztása. (MTI)

Helikon 100 Marosvécsen

(Folytatás az 1. oldalról)

A két és fél napos rendezvény-sorozat a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet a Kemény Augusztia Kulturális Egyesülettel közösen hívja életre. A sajtóreggelen jelen levő Ugron Győző felvezetője után Szebeni Zsuzsa, a Liszt Intézet igazgatója könnyed történelmi időutazásra hívta hallgatóságát, ezt megelőzően pedig arra is kitért, hogy a július derekán zajló program létrejöttéért egy baráti, de közben igen komoly szervezőmunka folyik, amely nagymértékben Ugron Győzőnek és Nagy Kemény Gézának, a Kemény-kastély tulajdonosának, a Kemény Augusztia Kulturális Egyesület elnökének, valamint a mögöttük lévő csapatnak köszönhető. A jubileumi rendezvény motívációját Szebeni Zsuzsa így foglalta össze:

– Úgy gondolom, hogy azt a fantasztikus vendégszeretetet, azt az összefogást, amit Kemény János és felesége, Augusta Patton tanúsított az egész erdélyi közösség irányában, soha nem felejtethjük el. Mi folyamatosan kutatunk újabb és újabb tények és elemek után, bár csodálatos elődjünk, Marosi Ildikó, Dávid Gyula és mindazok, akik a Helikon történetével foglalkoztak, óriási iratanyagot tettek le elénk. Mégis folyamatosan újabb kis adalékokat találunk, amelyek által ezek az események egyre inkább kikristályosodnak, jelentőségük egyre inkább megnövekedik. A trianoni döntés után egy vákuumhelyzet alakult ki; az anyaországgal való kapcsolattartás megnehezedett, a helyi hatalommal való viszony kialakulóban volt; az erdélyi magyarság ketős szorításba került. Érdekes módon legelőször a nőszövegségek eszméltek fel, szinte pillanatokon belül nagyon aktívan vállalták fel azokat a szociális és kulturális szerepeket, amelyeket meg kellett oldani. De igazából a kulturális stratégia kidolgozása a helikoni találkozókra valósult meg. Azon túl, hogy egy nagyszerű, demokratikusan szerveződött erdélyi íróközösség találkozott, a szerepük sokkal tágabb volt, hiszen magukra vállalták a műfordítás, a muzeológia, a gyűjtemények, a nemzetiségekkel való kapcsolatok kérdéskörét, a szociális kérdéseket. (...) Az első találkozóknak hatalmas következményei voltak: egyrészt az, hogy meg-

indult az Erdélyi Helikon című folyóirat, ami kovásza lett az erdélyi magyar kultúrának; másrészt megindult az Erdélyi Szépmíves Céh, amely egy olyan könyvsorozatot hozott létre, ami a mai napig meghatározza mindazokat, akik erdélyi irodalomban, illetve művészetben gondolkodnak. Akármelyik irányban indulunk a kultúrában, origóként ezt a bizonyos helikoni csoportosulást találjuk meg – vonta le a következtetést Szebeni Zsuzsa, majd elárulta, hogy őt mindig lenyűgözi az a kulturális pezsgés, ami az egykori marosvécsi találkozók időszakát jellemezte.

Egy fantasztikus „szövet” kiírása

– Egyszerre működött ott az *Erdélyi Helikon*, a *Hitel*, a *Pásztortűz*, az *Ellenzék*, a *Magyar Fiatalok*. Nemrég, egy nagyszabású kiállítás összeállítása kapcsán, kiderült, hogy mindezzel párhuzamosan 1929–1932 között Kolozsváron egy *Művészeti Szalon* nevű folyóirat jelent meg havi rendszerességgel. (...) Ezt az egész *Erdélyi Helikon* úgy képzelem el, mint egy fantasztikus szövetet, ami folyamatosan kiárad. Megvannak a találkozók, a tematikus lapszámok, előre megvannak az előfizetők, akik fenntartják az Erdélyi Szépmíves Céhet, de nem elégednek meg ennyivel. Különböző városokban helikoni esteket tartanak, ahol maguk a szerzők olvassák fel műveiket. Ezenkívül a fiatalokkal is fenntartják a kapcsolatot: egyrészt nagyon komoly anyagi támogatású pályázatokat írnak ki a számukra; a legtehetségesebb diákokat pedig már a diákkörökön belül ösztöndíjakkal ösztönzik arra, hogy a felvállalt kulturális tevékenységeket minél magasabb szinten műveljék. Egy olyan szellemi mag gyült tehát össze Marosvécsen, ami, azt hiszem, páratlan a maga nemében – összegzett a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet igazgatónője. Szebeni Zsuzsa azt is kiemelte, hogy az emlékév kezdeményezője Dávid Gyula irodalomtörténész, ő tartja kézben a programsorozat szellemi részét, hozzá futnak be a szá-

„ahova csak lábujjhegyen...”

Nagy Kemény Géza, Kemény János másodszülött unokája húsz évvel ezelőtt határozta el, hogy ha-

Fotó: Nagy Tibor

zatelepül Budapestről a családi örökség megőrzése érdekében. Akkor még csak ígéret volt arra, hogy visszaszolgáltatják a marosvécsi kastélyt. Ez végül tizenegy évvel ezelőtt következett be, és azóta 70-80 eseménynek – többek között az *Erdélyi Helikon* leszármazottjai találkozójának – adott otthont a műemlék épület.

– Azért tartom nagyon fontosnak a jubileumi emléken rendezvény megszervezését, mert a világ fejlődése abba az irányba mutat, hogy szép lassan elfelejtjük a fontos mérföldköveket, amelyeken a magyar irodalom és kultúra végigment – mondta a közelgő rendezvény-sorozat házigazdája. Nagy Kemény Géza a továbbiakban a helikoni találkozókra többször jelen levő Wass Albertet idézte: „Marosvécs az erdélyi magyar irodalom Olimposza volt, ahova csak lábujjhegyen és lélegzetvisszafojtva lehetett belépni”.

– Remélem, hogy a mostani rendezvény egy kezdet lesz az *Erdélyi Helikon* újraélesztésére. Ezért szerepelnek írói találkozók is a programban – tette hozzá Kemény János unokája, majd görög–skót származású nagyanyja, Augusta Patton alakját idézte fel, aki nélkül nem születtek volna meg a helikoni találkozók, amikor ugyanis a báró felvetette hitvesének, hogy „mit

szólnál, Gesztikém, ha a keszthelyi helikoni találkozók mintájára megszerveznénk egy itteni Helikont?”, a nagyszony az alábbi kérdéssel válaszolt: „mikor kezdjük a szervezkedést?”

Írótalálkozó, mint egykor

A továbbiakban Szebeni Zsuzsa a július 15–17. közötti rendezvény-sorozat programját körvonalazta. Elsőként a Helikoni asszonyok című kiállításról szólt, ami nem a helikoni írónőket, kreatív női résztvevőket idézi meg, hanem azokat az asszonyokat, jórészt feleségeket, akik műzsaként, társként, szervezőként a támaszt biztosították a találkozókhoz, később pedig az írói hagyatékot gondozták.

A Liszt Intézet igazgatója a rendezvény legfontosabb mozzanataként az E-MIL (Erdélyi Magyar Írók Ligája) bevonását említette.

– Arra kértük fel a szervezetet, hogy egy általa függetlenül összeállított, 26 fős írói listát megszólítson, és ez a megszólítás olyan jól sikerült, hogy tudomásom szerint a 26-ból 23 alkotó vissza is jelzett, és jelen lesz egy írótalálkózón. A programnak az úgymond zárt körű része ez a tanácskozás, amely korábban is az *Erdélyi Helikon* sajtója volt. Mivel azonban szeretnénk a közönséget is megszólítani, a meghívott írók azokból a munkáikból, amelyeket az alkalomhoz leginkább méltónak tartanak, egy maratoni felolvasóestet tartanak. Azt szeretnénk, hogy ezáltal a helikoni eszmének a központi gondolata megvalósuljon – tette hozzá Szebeni Zsuzsa.

Kemény János-szoboravató

Az együttlét egyik legünnepebb pillanata minden bizonnyal Kemény János szobrának felavatása lesz.

– Úgy gondolom, itt az ideje annak, hogy ez a hatalmas íróegénység, az erdélyi magyar íróközösség összekovácsolója megkapja azt a helyet, amit eddig távolról sem ért el – jegyezte meg a Liszt Intézet vezetője a marosvécsi polgármesteri hivatal szoborállítása kapcsán. Ez az esemény nyitja meg június 18-án, szombat reggel a rendezvény-sorozatot, amely egyebek mellett számos tárlatnyitót tartalmaz. Ilyen például a *Hitel* című lap történetét bemutató tablókiallítás, valamint az

Olosz Lajos-emlékkiállítás, amelynek dokumentumanyagát a leszármazottak hozzák el Marosvécsre. A Liszt Intézet azt a mintegy 160 dokumentumot hozza el, amelyek egy nagyobb tárlat részeként tovább bővítik a helikoni kört, legyen szó tűzománcemlémről, Kós Károly önarcképéről vagy Gy. Szabó Béla kis vázlatrajzairól. Ennek a kiállításnak egy interaktív része is lesz, a szervezők ugyanis keresnek bizonyos helikoni vonatkozású értékeket, például egy Kuncz Aladár-szobrot, aminek elkészültéről és átadásáról hét tudósítás is tanúskodik. Egy másik keresett kincs Bánffy Ferenc mecénási emléktáblája.

A programpontok között a *Helikon* folyóirat tematikus számát bemutató kerekasztal-beszélgetés, valamint a helikoni leszármazottak nyilvános eszmecsereje és irodalomtörténeti beszélgetés is helyet kapott. A kör a zene irányában is bővül a Classic Trio kottakülönlegességeket – Bánffy Miklós valcerét és Teleki Ádám Szilvássy Karolának átadott kottáját – bemutató klasszikus zenei koncertjével. A várkastély belső udvarán Dsida Jenő megzenésített Psalmus Hungaricusát adja elő a marosvécsi Kiscsillagok és Minicsillagok ifjúsági csoport, továbbá több helikoni szerző megzenésített művével a Titán együttes is gazdagítja a kínálatot. A szombati nap táncéjszaka zárul.

Vasárnap Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész, Nagy Kemény Géza testvére tart előadást, továbbá Takaró Mihály irodalomtörténész előadása is meghallgatható, a vécsi diákok pedig helikoni írók műveiből összeállított műsorral lépnek közönség elé, majd népzene-előadásra és a Holdvarázs együttes koncertjére is sor kerül.

A százéves évfordulóra a szervezők létrehozta egy honlapot www.helikon100.ro címmel, amely egyrészt a különböző eseményekről tájékoztat, másrészt – egyféle virtuális emlékhelyként – a helikoni közösség történetével, ezen belül a szellemi műhelybe bekapcsolódott 55 alkotó életével ismerteti meg az érdeklődőket. A tervek szerint a felület tovább bővül, a rendezvény-sorozat véglegesített programja mellett igazi helikoni sztorikkal is találkozhat majd az odalátogató.

Helikonisták csoportképe

Forrás: helikon100.ro

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

A trónörökös, aki útban volt

Benedek István

(Folytatás június 28-ai lapszámunkból)

1914. június 28-án lőtte le Gavriló Princip Szarajevóban Ferenc Ferdinánd osztrák–magyar trónörököszt és feleségét, Chotek Zsófiát. A merényletet többnyire az első világháború nyitányaként emlegetjük. De Szarajevóban nemcsak egy trónörököszt öltek meg. Eltűnt vele a Monarchia egyik utolsó olyan vezetője is, aki látta a birodalom belső válságát, félt egy Oroszországgal vívott háborútól, és talán még megpróbálhatta volna más irányba terelni Európa történetét.

Reform, nem forradalom

Ferenc Ferdinánd reformelképzeléseit túlzás lenne úgy elképzelni, mintha egy kész, részletes alkotmánytervvel várta volna a trónra lépést. Nem volt nála egy végleges program, amely pontosan megmondta volna, hogyan kell átalakítani a Monarchiát. Inkább többféle gondolat, javaslat és lehetőség mozgott körülötte. Ezekben közös volt, hogy a dualista rendszert nem tartották elégségesnek.

Az egyik legismertebb elképzelés a trializmus volt. Ez azt jelentette volna, hogy a Monarchia nem két, hanem három nagy egységből áll: osztrák, magyar és délszláv részből. A harmadik pillér főként a horvátokat, szerbeket, szlovéneket és más délszláv népeket foghatta volna össze valamilyen Habsburg-kereten belüli formában.

Ez a gondolat logikus válasznak tűnhetett a délszláv kérdésre. Ha a délszlávok nagyobb önállóságot kapnak a Monarchián belül, akkor talán kevésbé vonzza őket a Szerbia köré szerveződő egyesülés. A birodalom ezzel nem elveszítette volna őket, hanem új szerződést kínált volna nekik. Nem függetlenséget, de nagyobb politikai súlyt.

A trializmus azonban Magyarország számára komoly fenyege-

tésnek látszott. A magyar korona országai között ott volt Horvátország is, és a történelmi Magyarország területén sok délszláv, román és szlovák élt. Ha létrejön egy külön délszláv egység, az könnyen gyengíthette volna Magyarország területi és politikai helyzetét. Ezért a magyar elit jelentős része határozottan ellenezte az ilyen terveket.

Más reformgondolatok még tágabb átalakításban gondolkodtak. Aurel Popovici terve, a Nagy-Ausztriai Egyesült Államok például a birodalmat több nemzeti-területi egységre osztotta volna. Ez olyan rendszer lett volna, amelyben a különböző népek nagyobb önkormányzatot kapnak, de továbbra is a Habsburg-dinasztia közös keretében maradnak.

Ferenc Ferdinánd ezekhez az elképzelésekhez nem mindig ugyanúgy viszonyult, de a lényeg világos volt: a régi dualista szerkezetet meg kellett haladni. Nem forradalmat akart, hanem birodalmi reformot. Nem szétverni akarta a Monarchiát, hanem olyan formába rendezni, amely talán jobban bírja a nemzeti mozgalmak nyomását.

Ebben volt a gondolkodásának sajátos kettőssége. Egyszerre akart központosítást és rugalmasságot. Erős államot akart, erős hadsereggel és erős dinasztikus hatalommal. De közben azt is felismerte, hogy az erő önmagában kevés. Ha a birodalom népei nem érzik úgy, hogy van helyük a rendszerben, akkor az állam csak látszólag marad erős.

Ferenc Ferdinánd tehát nem nemzetállamokban gondolkodott. Nem azt akarta, hogy minden nép külön országot kapjon. Egy átszervezett, korszerűbb Habsburg-birodalmat képzelt el. Ezért volt elfogadhatatlan egyszerre több oldalnak is. A magyar status quo hívei attól féltek, hogy elveszítik kiváltságos helyzetüket. A szerb nacionalisták pedig attól, hogy a Monarchia még időben magához köti a délszlávokat.

A reform ebben az esetben nem békés, mindenki számára kényelmes változásokat jelentett volna. Nagy érdekeket sértett volna. De éppen ezért mutatja, hogy Ferenc Ferdinánd nem vakon ragaszkodott a régi formákhoz. A birodalom megőrzéséhez változtatni akart azon, amit már nem látott működőképesnek.

Miért tarthattak tőle a szerb nacionalisták?

Gavriló Princip és társai nem egyszerűen egy ismert embert akartak megölni. A célpont kiválasztása jelképes volt. Ferenc Ferdinánd a Habsburg-hatalom egyik legmagasabb rangú képviselője volt, a birodalom jövődó uralkodója. Amikor Szarajevóba érkezett, nem magánemberként jelent meg, hanem a Monarchia erejét, tekintélyét és jövőjét testesítette meg.

Bosznia-Hercegovina helyzete miatt ez különösen érzékeny volt. A tartományban jelentős délszláv lakosság élt, és sok szerb nacionalista úgy gondolta, hogy Boszniának nem a Habsburg Birodalomhoz, hanem a szerb vagy délszláv nemzeti egyesüléshez kellene tartoznia. A Monarchia viszont éppen azzal, hogy bekebelezte Boszniát, világossá tette: nem engedi át ezt a területet a szerb nemzeti törekvéseknek.

Ferenc Ferdinánd látogatása ezért sokkal több volt udvari eseménynél. A trónörökös a birodalom egyik vitatott tartományába érkezett, katonai gyakorlatok idején, egy olyan napon, amely a szerb nemzeti emlékezetben különleges jelentőségű volt. Június 28-a, Vidovdan, a rigómezei csata emléknapja. A szerb történeti emlékezetben ez a nap az áldozatvállalás, a nemzeti sors és az ellenállás egyik jelképe lett.

Ebben a közegben Ferenc Ferdinánd jelenléte provokációnak tűnhetett azok szemében, akik a Habsburg-uralmat idegen elnyomásnak látták. De a történet ennél is összetettebb. A trónörökös ugyanis nemcsak azért volt veszélyes a szerb nacionalisták számára, mert Habsburg volt. Hanem azért is, mert olyan reformokat képzelhetett el, amelyek gyengíthették a szerb nemzeti program vonzerejét.

Ha a Monarchia nagyobb jogokat adott volna a délszlávoknak, az új helyzetet teremthetett volna. A horvátok, szlovének, boszniai szerbek és más délszláv közösségek számára megnyílhatott volna egy Habsburg-kereten belüli út. Ez nem jelentett volna teljes függetlenséget, de több politikai súlyt, nagyobb önállóságot és talán jobb alkupozíciót adott volna nekik.

Ez Belgrád szempontjából veszélyes lehetett. A szerb naciona-

lizmus egyik nagy célja az volt, hogy Szerbia legyen a délszláv egyesülés központja. Ha azonban a Monarchia képes lett volna elfogadhatóbb helyzetet kínálni saját délszláv népeinek, akkor nem biztos, hogy minden út Belgrád felé vezet. Egy megreformált Habsburg Birodalom versenytársa lehetett volna a szerb nemzeti projektnek.

Ebben rejlik a merénylet egyik legfontosabb ellentmondása. Ferenc Ferdinándot nem azért kellett megölniük, mert biztosan ő lett volna a legkíméletlenebb elnyomó. Éppen azért is válhatott célponttá, mert a kompromisszum lehetőségét hordozta. Egy erősebb, de rugalmasabb Monarchia megnehezítette volna a szerb nacionalisták dolgát.

A trónörökös vérfoltos ruhája a bécsi hadtörténeti múzeumban

Fotók: Vajda György

Princip szemében Ferenc Ferdinánd nem csupán egy ember volt. Egy jövőbeli politikai lehetőség jelképe is: olyan Habsburg-vezető, aki talán átalakítja a birodalmat, és ezzel elvágja vagy legalábbis gyengíti a délszláv elszakadás útját. A merénylet ezért nemcsak egy uralkodóház elleni támadás volt, hanem egy lehetséges birodalmi reform ellen is irányult.

A hiányzó fék a háború útjában

Ferenc Ferdinánd szerepét a háború előtti években nemcsak politikai, hanem katonai szempontból is érdemes nézni. 1913-tól az összes fegyveres erő főfelügyelője volt. Ez a cím nem azt jelentette, hogy ő irányította volna a hadsereg mindennapi működését, vagy hogy minden haditerv az ő asztalán született volna. A tényleges katonai tervezésben a vezérkar játszotta a főszerepet.

A vezérkar élén Conrad von Hötzendorf állt, aki a korszak egyik legfontosabb háborús gondolkodója volt a Monarchiában. Conrad régóta sürgette, hogy a birodalom keményen lépjen fel Szerbiával szemben. Úgy látta, hogy Szerbia növekvő ereje és délszláv vonzereje közvetlen veszélyt jelent a Monarchiára. Szerinte minél tovább várnak, annál rosszabb helyzetbe kerülnek.

Ferenc Ferdinánd azonban nem osztotta ezt a háborús türelmetlenséget. Bár katonai háttérű emberként gondolkodott, nem hitt abban, hogy minden politikai problémát fegyverrel kell megoldani. Különösen tartott attól, hogy egy Szerbia elleni háború nem maradna helyi ügy. Ha Oroszország Szerbia mellé áll, a Monarchia sokkal na-

gyobb konfliktusba kerülne, mint amire valójában fel van készülve.

Ez volt az egyik legfontosabb különbség közte és Conrad között. Conrad a Szerbia elleni háborút szükséges és elkerülhetetlen lépésnek látta. Ferenc Ferdinánd viszont a kockázatokat nézte. Tudta, hogy a Monarchia hadserege nem legyőzhetetlen gépezet. Soknemzeti-ségű birodalom hadereje volt, belső feszültségekkel, ellátási gondokkal, politikai korlátokkal. Egy nagy európai háború nemcsak katonái, hanem állami túlélési próba is lett volna.

A trónörökös különösen az Oroszországgal való összecsapástól félt. Egy ilyen háborút nem egyszerű határvitának látott, hanem dinasztikus és birodalmi ka-

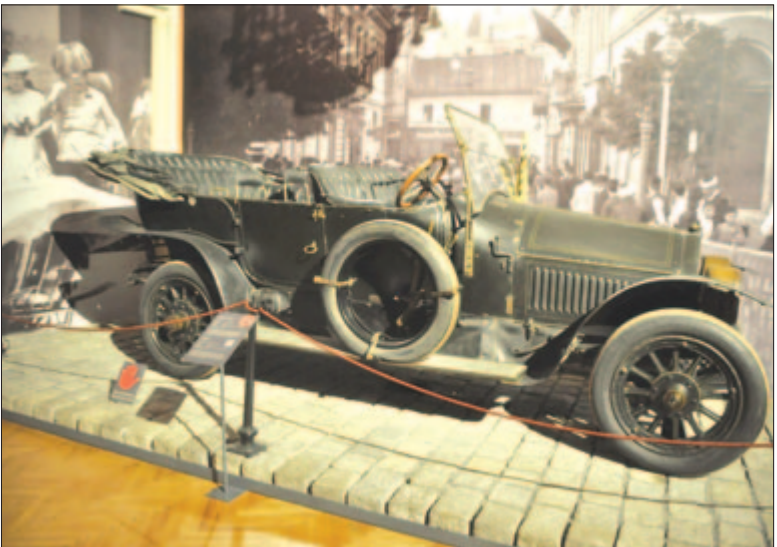
tasztrófának. Úgy vélte, hogy ha a Habsburgok és a Romanovok egymás ellen kerülnek, abból akár mindkét uralkodóház bukása is következhet. Utólag nézve ez a félelem hátborzongatóan pontosnak tűnik.

Ferenc Ferdinánd tehát nem pacifista volt. Nem a hadsereg ellen beszélt, nem a fegyveres erő leépítését akarta. Éppen ellenkezőleg: fontosnak tartotta az erős hadsereget. De különbséget tett az erő birtoklása és a meggondolatlan háború között. Azt vallotta, hogy egy birodalomnak nemcsak ütőképességre, hanem önmérsékletre is szüksége van.

Halála után ez az önmérséklet gyengült meg a döntéshozatalban. Amikor a merénylet után Bécsben arról vitáztak, hogyan kell válaszolni Szerbiának, Ferenc Ferdinánd már nem volt ott. Nem volt ott az az ember, aki a trónöröklés súlyával, katonai főfelügyelői tekintélyével és politikai ösztönével azt mondhatta volna: a büntetés nem ér meg egy európai háborút.

Persze nem biztos, hogy meg tudta volna állítani Conradot, vagy a kemény fellépést sürgető köröket. De jelenléte akadály lett volna. Legalább lassíthatta, vitathatta, nehezíthette volna a háborús döntést. Nélküle a háborús párt előtt kevesebb belső fék maradt.

Ezért fontos úgy látni Ferenc Ferdinándot, mint hiányzó ellensúlyt. Nem biztosíték volt a békére, de erős figyelmeztető hang lehetett volna a birodalom csúcán. Olyan ember, aki nem erkölcsi lelkesedésből, hanem hideg birodalmi számításból félt a háborútól. És 1914 júliusában éppen ilyen számításra lett volna szükség. *(folytatjuk)*

A főhercegi párt a merényletkor szállító autó a bécsi hadtörténeti múzeumban kiállítva

A természet kalendáriumuma (DCCXXVIII.)

Kiss Székely Zoltán

Tájképek peregnek reggelente.
A felszántott dombok barna testén
zöldessárgán szikkad a gyér festék.
A jegenyék földbe szúrt ecsetek.

Marcona ködök ballagnak odébb.
Az álmos napfény átnyúl a hegyen,
a völgy ölében vénás erek
kanyarognak. Az erdő szélén

bagoly pihen, sűrű szuszogással
alszik már a cickány s pócegér.
Harmattól csapzottan hazatér

majdnem minden éjszakai állat.
A szirmok kéjesen szétnyílnak,
sóvár illatában remeg a rét.

A **biológus látomása** a nyár közepén. A szöveg egy volt vásárhelyi tanítványomé: a biológus végzettségű **Gál Erika** archeozoológus verse 2013-ban jelent meg a **Napút**ban.

A júliusi rét egyik sóvár illatú növénye a kakukkfű. Szép mezejét fényképeztem nyolc évvel ezelőtt a somlyói nyeregben.

A **Magyar Gyógyszertudományi Társaság Gyógynövény Szakosztálya** idei gyógynövénye a kerti kakukkfű (*Thymus vulgaris*). A kakukkfű egyike a legrégebb óta használt gyógynövényeknek: szárított maradványait az archeobotanikusok az ősemberek által lakott barlangokban is megtalálták.

Neve egyesek szerint a görög *thymi* (kelés, bibircsók) szóból ered. Másik magyarázat szerint egy, a balzsamozás sikerességeért felölő egyiptomi istenség, *Thm* után kapta. A 3500 éves **Ebers-papirus**on rögzített gyógyászati leírásban is megtaláljuk, meghatározó összetevője volt az egyiptomiak balzsamozó szereinek. Az ógörög **Hippokratész** a kakukkfűvet elsősorban légzőszervi (hörghurut, köhögés) és emésztési problémákra javasolta. A római **Dioszkoridész** szerint „a kerti kakukkfű egy kevés sóval és ecettel megíva kiüríti a székleten át a fehér nyálkás nedvességeket, leve pedig megíva azoknak jó, akik nem tudnak lélegezni...” **Szent Hildegárd** szerint a kerti kakukkfű erősen melegítő és szárító hatással bír, más füvekkel keverve nemcsak kelések, hanem a

lepra gyógyítására is alkalmas, mely célra nemcsak belsőleg, de gőzfürdőként is ajánlja.

A mezei kakukkfűvet a magyar népi gyógyászat is széles körben alkalmazza: a friss vagy szárított növény immunerősítő, köhögéscsillapító. A benne található erős hatóanyagoknak (timol, karvakrol) köszönhetően kiváló gyulladáscsökkentő és fertőtlenítő. Melegítő, szárító gyógynövény. Sebek, csípések kezelésére is alkalmas. Illatuk jellegzetesen aromás, kifejezetten erős. Illóolaját vagy virágvizét párologtatóba öntve vagy akár szaunában is használhatjuk – kifejezetten ajánlott megfázásos, influenzás időszakban. Erős fertőtlenítő, gomba- és baktériumölő tulajdonságairól is ismert. A kakukkfű a konyháknak is kiváló fűszere nálunk is. A mediterrán konyha egyik legismertebbje, hús- és halételek, zöltségek és sajtok ízesítésére használják.

A kakukkfű fajok száraz, sziklás területeken, nyílt gyepekben, legelőkön érzik jól magukat. Élvelő, fásodó szárú félcserjék. Lilás-rózsaszínes virágzatuk az elfekvő, végükön felegyenesedő száruk végén májustól szeptemberig nyílik.

Július rég nem tapasztalt kánikulával kopogtatott az idén.

A római naptárban a hónap eredetileg Quintilis (Ötödik) nevet viselte: az egykori márciusi évkezdéstől számítva. Kr. e. 44-ben **Marcus Antonius** hízelgő javaslatára nevezték el júliusnak **Julius Caesarról**, aki e hónap 12. napján született.

Júliusra esett akkor is, ott is a mezőgazdasági munkák dandárja. A hónapot félmeztelen, nagy kalapú paraszt testesítette meg, amint épp sarlóját köszörüli, arat vele vagy kévét hord, netán a csűrben búzáját csépel. Elvontabb allegóriája sárga ruhás, repülő ifjú, fején kalászkoszorúval. Jobbjában az Oroszlán jele, baljában kosár fügével, dinnyével és más gyümölcsökkel. Az oroszlánbőrös, buzogányos **Héraklész** napisten szintén a július megtestesítője volt.

Július első szombatja – idén negyedike – az **Ezer Székely Leány Napja**. 1931-ben rendezték meg először **Domokos Pál Péter** kezdeményezésére. A rendezvény célja az volt, hogy hazahívogassa az idegenbe szakadt – akkoriban főként Bukarestben szolgáló – székely leányokat, és felhívja a figyelmet a hagyományok, a nyelv és a népviselet megőrzésére. A találkozót a kommunista rezsim betiltotta. 1990 óta minden évben újra megtartják a rendezvényt a csíksomlyói Nyeregben.

1768. július 4-én született **Kováts Mihály** orvos, nyelvújító. A sárospataki és lőcsei tanulóévek után a losonci református gimnáziumban négy esztendőn át egész sor tárgyat tanított: logikát, retorikát, matematikát, geometriát, latin nyelvet és ókortörténetet. Huszonhét évesen iratkozik be a pesti egyetem orvosi karára. Oklevelének megszerzése után bécsi, németországi, svájci és hollandiai egyetemeket, kórházakat látogat. Hazatérte után gyakorló orvosként dolgozik, közben tanít az egyetemen. Aktívan vesz részt a nyelvújítási mozgalomban, főként a magyar tudományos, elsősorban orvosi nyelv megteremtésében. Ennek kapcsán barátkozik össze **Kazinczy Ferenc**cel és **Szemere Pállal**. Kováts a himlőoltásnak egyik korai propagálója is volt. Elveit **Értekezés a himlő kiirtásáról** című munkájában fejtette ki (1822). Ásványtani műve a négyrészes **Lexicon Mineralogicum enneaglottum**. Az első magyar törvénytörvényalkotó orvostani tárgyú munkát

Kakukkfűgyep a csíksomlyói nyeregben

is ő írta 1828-ban: **Medicina Jurensis vagy orvosi törvény tudomány, a táblabíró, bíró, ügyvéd, törvénytudó, törvénytanuló, orvos, tanuló orvos uraknak számokra**. Gyógyszerészettel foglalkozik **Magyar patika** című összefoglaló műve. 740 kötetes értékes könyvgyűjteményét a **Sárospataki Kollégium**nak adományozta.

Az 1807-ben megjelent **Chémia vagy a természet titka...** előszavában írta:

Én jeget törtem, mert legelső magyar Chemiát írtam. Mindent tsupán magamnak kellett legelőször kikeresnem a nyelv kebeléből.

Üzenete a nyelv óvó szeretetéről és megújításáról máig hallatszik.

Folytatom kánikulai sétámat egy másik **Üzenettel**. Az 1957. július 5-én született **Egyed Emese** verse a békességet üzeni:

Ezen a nyári reggelen a nap még nem fogatkozik.

A zöld lombokhoz elmegyünk. Nézzük az erdei mozt.

Ezen a nyári reggelen mégsem kelünk fel hamarább.

Álmokat sem dédelgetünk. Csak alszunk súlyosan tovább.

Ezen a nyári reggelen a szorongás elköltözött a szívünkől és elveszett ködbe vesző lapok között.

Adj békességet, Istenem, segíts újulnom reggeleddel, kibontakoznom bojtortjános magamból; szívem nem veszett el, sem hozzád szálló halk szavam. De mindennek árnyéka van, a derűnek, a pillantásnak, a nyári reggel varázsának, a játékos versnek, a csöndnek. A csöndben ismeretlenül kimondhatatlan sejtéseink nőnek.

Ezen a nyári reggelen harmatot gyűjt a képzelet. Ösvényt választ nagy hirtelen. Az ösvény fény felé vezet. Fény felé, megnyugvás felé. (Mert rosszkedvem nem az övé, sem aggodalmam, szemem átka. Pedig ha ránéz a világra, engem is lát így; rosszkedvestől, fonnyadó testestől-lelkestől, és mert övé, amit teremtett, titkon frissíti fel a kertet.)

Mindenki másképp-másképp békül a nyár közepével. Az 1909. július 7-én a Karánsebes környéki Perestyénben született és 1950. július 11-én Tordán elhunyt **Erőss Alfréd** katolikus püspök, költő **Öreg akácfája** az aradi **Vasárnap**ban, 1929-ben emígy békül:

Ez az öreg akácfa annyit tud regélni... Sokszor szállok le hozzá gondolatban mézet, illatot kérni, döngicsélni.

Ma ismét száz fehér virágba' fürdött; sötétzöld, keskeny ujjai között gazdagon omlottak a lompos fürtök,

s mint illat, ömlött róla egy mese:

„...Ígézetes-szép leány volt, igaz; mindig neked tapsolt a két keze,

piros ruháin oly holló-sötéten feküdt haja, az ébenszínű bársony, száz gyertyafény égett a két szemében,

ő volt a verseid szerelmese...” Halkan sötétül, az akácfalombok összecsukódnak, halkul a mese

és a némaság csöndesen karon fog.

Az 1942-ben Kolozsváron megjelent, **Domokos Pál Péter**nek ajánlott **Székelyek dicsérete** című verseskötetéből az 1939-ben íródott **Szöttes**ét terítem ma eléd heti búcsúzóul, kedves Olvasóm. Bejárhatod rajta e nyári Európát az ezer tó országától le Szicíliáig. Remélem rálépve rálelsz a somlyói nyeregbe is:

Szőke selymes gyapjút, napsugaras göndört, szőnek szép leányok szép Szicíliában. Hosszú vékony szálat, haloványat, zsengett, szőnek szép leányok messze Finnországban.

Rózsaszín, azúrkék, piros, zöld, ezerszín, tarka déli szöttes, tarka déli élet. Kacagó, ragyogó, napsugaras, pajkos, váltakoznak benne sötét éji fények.

Halványzöld alapon halványszürke minta, egyszerű, megejtő az északi szőnyeg. Visszfénye ezer tó tükrével hímezett imádságos lelkű országnak, mezőnek.

Haj, székely leányok, virrasztva, éj-nappal, keserű könnyűvel áztatott fonallal szőttök, egyre szőttök. Készül a sok cserge. Valamennyi színe sötét-sötét szürke.

Olykor a fenyőknek haragoszöld nedve, vérvő ujjatoknak skarlátja csepegve színesíti meg csak csodálatos-szépen, mintha csupa angyal szötte van az égben.

De a színük földből, szívünkől virágzott. Sosem látsz az égen ily sötétszín vásznat. Seholsem ily nagyok, nagyok és erősek, ezek a szép színek, ezek az érzések.

Seholsem oly szívós, fénylő a reménység. Zöld marad az erdő, bár csorda tapossa! Seholsem oly égő, sötétszürke, könnyes, harmatos a bánat. Vérünk harmatozza!

Hej, székely leányok, virrasztva, éj-nappal, keserű könnyűvel áztatott fonallal, szőjjetek, szőjjetek, sötétszürke múltra öröközöld jövőndőt. Feltámadunk újra!

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2026-ban, az Ezer Székely Leány Napja előtt egy nappal.

„Ez az öreg akácfa annyit tud regélni...”

Épített örökségünk

Ahol a történelem imádsággá válik

(Folytatás múlt pénteki lapszámunkból)

Szatmárnémeti óvárosában, az úgynevezett „régí főtéren” található a Pannónia szálló épülete mellett a főtér arculatának legmeghatározóbb épülete. Közvetlen szomszédságában, tőle jobbra helyezkedik el a hozzá igazodó stílusú egykori plébániaépület – a ma használt plébánia egy ennél díszesebb épület, szintén a régi főtéren –, mögötte a kanonokpaloták, velük szemben pedig a püspöki palota. A szatmárnémeti római katolikus székesegyház, más néven Nagytemplom vagy Urunk Mennybemenetele székesegyház a Szatmári Egyházmegye püspöki székesegyháza, Szatmárnémeti legrégebbi és legnagyobb római katolikus műemlék temploma. 1830–1837 között építtette Hám János püspök, Hild József tervei nyomán, a helyén korábban álló – 1786 és 1837 közt épült – barokk székesegyház egyes részeinek felhasználásával. Külső építészeti megoldásaiban dominánsan klasszicista stílusú; csak néhol maradtak meg a barokkra utaló elemek, belső terében viszont nagyobb súllyal vannak jelen barokk vonások. Az épület előtti parkosított részen található építtetője, Hám János püspök szobra, amelyet Nm. és Ft. Reizer Pál megyés püspök emeltetett a nagy előd tiszteletére.

Nagy-Bodó Tibor

Az első barokk plébániatemplom 1786 és 1789 között épült

Szatmáron a katolikus vallásgyakorlat a reformáció következtében nagyon visszaszorult, a 17. században évtizedekig szünetelt, bár időnként a jezsuiták is működtek a városban.

Az első barokk plébániatemplom 1786 és 1789 között épült.

Amikor I. Ferenc király 1804-ben az egri római katolikus püspökséget érseki tartománnyá szervezte, Szatmárnémetit az újonnan felállított Szatmári Egyházmegye székhelyévé tette.

Rövidesen meg is kezdték a székesegyház kiépítését, amelyhez a korábbi templom bizonyos részeit is felhasználták. A munkálatok csak 1837-ben, Hám János püspök idejében fejeződtek be.

A tervező ismeretlen, a pesti Hild József szerepe vitatott, de biztosan állítható, hogy az általa tervezett egri székesegyház nagy hatást gyakorolt az itteni épületre is.

A székesegyház alapja az egykori alacsony, egytornyú régi plébániatemplom

Mai alakját a 19. század harmincas éveiben, több szakaszban történő átépítés nyomán nyerte el. Alapja az egykori alacsony, egytornyú régi plébániatemplom – 1786–1798 között épült –, amit még a várban álló régi plébániatemplom

helyett emeltetett a szatmári plébánia, miután az romba dőlt.

Az új templom számára a Debreczeni-telket jelölték ki, itt történt meg 1786. július 2-án az alapköletétel.

Ez a templom jóval kisebb volt mai „utódjánál”, egyetlen tornyát a templom mellé építették az északi oldalán.

A templomot 1798. november 1-jén Tájer György egri kanonok szentelte fel.

1804-ben, a szatmári püspökség megalapítása alkalmával a templomot székesegyházi rangra emelték. A hívek számának növekedése következtében szükségessé vált megnagyobbítása.

Báró Fischer István püspök megtervezte, és megkezdte a szentély meghosszabbítását és magasabbra emelését.

A megkezdett munkát Klobusiczky Péter megyés püspök fejezte be. Ekkor készült el az emeletesnek tervezett két sekrestye és a püspöki kriptá is. Ő készítette a székesegyház kanonoki székeit (stallum), a papnövéndékek padjait a szentélyben és a szószéket is.

Ezt a templomot alakíttatta át a már említett Hám János püspök, hogy az egyházmegye rangjához illő székesegyháza legyen püspökségének. Az átalakítás terveit Hild József európai hírű műépítésszel készítette el.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

Szatmár – Szatmár vármegye – Szatmárnémeti. Okfejtések nélküli sorozat, amely csak egy mára nemlétező óvárat, egy nemlétező vármegyét és egy mára összekovácsolódott várost, a mai megyeszékhelyt jelenti. Egy hasonló időkronológiába állított hitsorozat is végigvonult ezeken a részekén, ezen a városon.

A Szent István általi békés keresztény hitre térítés óta az akkori egytornyú istenházak javarészt rég eltörölte a vasfogú idő. Mára már csak a bővített vagy éppen újkori épített változataikat találhatják a krisztusi szent keresztre áldozó katolikus vallású hívek. Így lehetett ez Szatmáron is.

A nyomaiban is eltűnt régi ispánsági várban a honfoglalás és államalapítás óta létezett templom. Ez a kőtemplom a későbbiekben Doboló-dombnak nevezett Szamos gyepűtöltésén állhatott. Később, a már átalakított és ütöképesebb csilagvár területén is emelhettek templomot.

Bizonyítottna a legrégebb város történetét bemutató Árpád-kori Okmánytár eredeti oklevelei szerint

jelzett Zotmar várának 1317-es említése például a volt Nagyboldogasszony templomának plébánosától származik. Mindez alátámasztja a helyi közösség erőteljes katolikus egyházi hitéletének létezését.

Szatmárnémeti katolikusok

Szintén korabeli, 1332-es egyházi levéltári feljegyzések igazolják, hogy nem csupán a város, az öt övező nyolcszázados helynevek lajstromában felsorolt települések – mint a legfontosabbak: Lázári, Krassó, Dob, Géc, Vasvári, Amac, Erdőd, Domahida, Bagos, Zsadány, Vetés és még sorolhatnánk – mind római katolikus plébániákkal rendelkeztek.

Közben a váltakozó török–tatár, lengyel dúlások, a pestis mind a város romlásához vezetett. I. Rákóczi György ugyan vámmmentességet ítélt a város polgárainak, a felzárkózás nehezen indult. A vár végleges felszámolásával a város fő csomópontjaként a szikkasztott, lecsapolt, feltöltött korábbi várakok és holtágak, medrek feltöltésével kialakuló Piacterre összpontosulhatott az élet. Közben hosszas egyeztetésekkel és a városi főtanács jóváhagyásával kiválasztott korabeli Debreczeni-telekre tervezték az új, barokk stílusú plébániatemplom felépítését, a főtér keleti oldalára.

Így épülhetett ide a 18. század végén, a tervezéstől az átadásig bő húszévet tartó munkával, Bitthauser József tervei szerint az akkori „egytornyú” első katolikus templom.

Jeney György korabeli feljegyzéséből idézve élhetjük át az akkori hangulatot: „Nagy szívbeli ürmel ünnepelte a város... november hónap első napját, amelyen a római katolikus templom felszenteltetett. A nagy solemnitásra a város 80 forintot, meg egy hordó jóízű bort adott...”.

Egy főtér két toronnyal

Mint érdekesség, ekkorra a tér északi oldalán már állott az 1768-ban átadott, a város első tornyos épületeként működő városháza. Egy főtér két toronnyal.

A vallási viszonyok az uralkodói vallás irányába tolódtak, hiába ismerték el a protestáns és zsidó felekezetek létezését is. Ezért II. Ferenc osztrák császár és magyar apostoli király az addig jól működő egri egyházmegye kárára 1804-ben kialakította az újonnan létesült önálló kassai és szatmári egyházmegyéket. A kor szabályait megszegve, minderről még VII. Piusz pápát sem értesítette. Az új szatmárnémeti Püspökség irányí-

tása melletti új Szatmári Római Katolikus Egyházmegye ekkorra öt vármegye területét ölelhetette fel, úgymint Ugocsa, Máramaros, Bereg, Ung és Szatmár, valamint néhány közeli községet Szabolcs vármegyéből. Közben a gyors katolikus lélekszám növekedésével a többször módosított központi templom kinőtte magát. Az akkori Hám János püspök irányításával fellendült egyházi élet mellett elkezdte a gyarapodó hívekkel a fizikai és lelki építkezést. A város vallási arculatának megszilárdulása szorosan összefonódott a püspökség alapításával és a hitélet intézményesítésével. 1637-ben Hild József tervei alapján felszentelt mai székesegyház, a helyiek szerinti Nagytemplom építkezés közben komolyabb károkat szenvedett az átadás előtti 1834-es földrengésben. Menet közben módosították, finomítottak a kupola, a tornyok és a korinthuszi oszlopos portálé kialakításán. Megemlíthetjük a főbejáratot övező – Szent István és Szent László királyoknak helyt adó – szoborfülkéket. Az építmény fenéségét emeli a külső meghatározott klasszicista jegyekből átménő belső barokkos összhatás elérése. A benti monumentalitás hatása, a kupolafreskó, az aranyozott ornamentika, a főoltárkép és a carrarai márvány oltár, az orgona mind a tekintet és lélek felemelkedéséért készültek, az angyalok őrizte mennyek földi másaként. A messziről látható templom a volt piactér eredeti hangulatát csak visszacserkészte, hiszen áll a „kéttornyú” alkotás. Egy főtér két toronnyal.

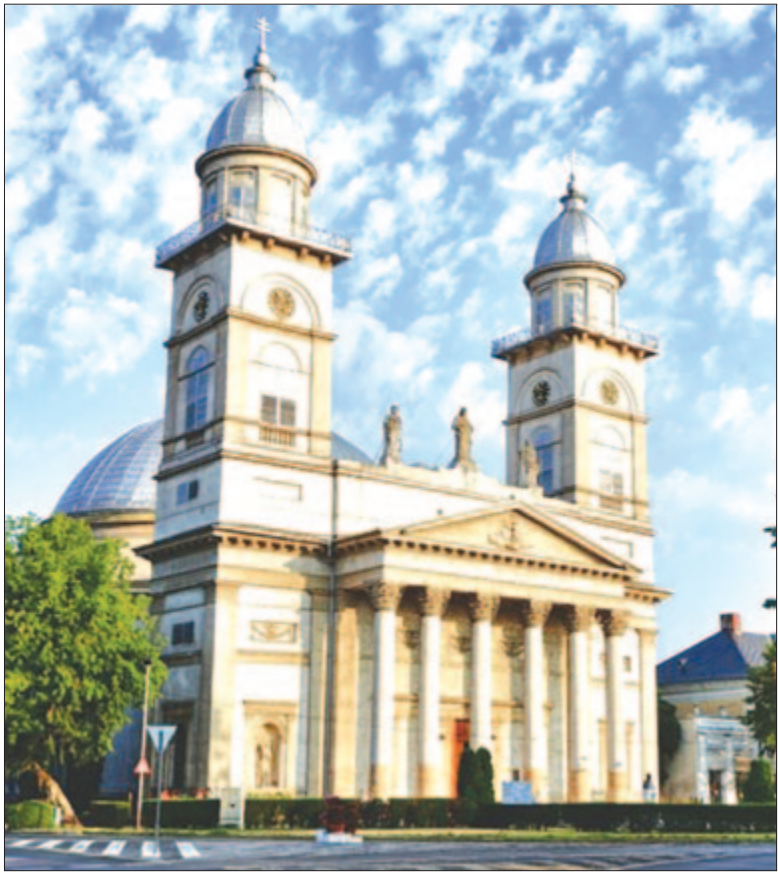
Történelmünk kitörölhetetlen és állandó része

A székesegyház valahol magán viseli a múltat, letagadhatatlanul szenved, de büszke is egyben. Szennved, mivel a korábbi feltöltések és a mocsaras talaj miatt időnként megjelenő repedések jelzik a kényszerhelyzet adta hajdani, át nem gondolt terület kezelésének és lehetőségeinek feldolgozását, megoldását.

Mára geodéziai feltárásokkal és a legmodernebb technológiával, állagvédelmének hosszú távú biztosításával elhárították a külső gondokat.

Büszke is egyben a központi park Nagytemploma, ahogyan mindkettőt csak a helyiek nevezhetik. Az Urunk Mennybemenetele székesegyház diadalmas nagysága igazából nem uralkodik a főtéri háziorok felett, mégis összefonódik a mai város kultúrájának és vallásának felmutatható fejlődésével. Büszke rá egész Partium, hiszen történelmünk kitörölhetetlen és állandó része.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; a segítségért dr. Kálmán Attila tanárnak, történésznek. Az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából és gyűjteményéből küldte el a szerzőnek. Összeállítá-sunkat szakembereink véleményezésével – befejező részként – a következő pénteki lapszámunkban még kiegészítjük.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1210.

Egy japán közmondást idézünk.

1 SZÁNTÓ-ESZKÖZ KERESZTÜL SÉTÁLÓ SZINTÉN NEM DOKTOR (RÖV.) BECÉZETT TERÉZ

2 K HATÁR-FELÜLET AZONBAN KELETLEN! TÁPLÁLKO-ZIK A BABA

NŐI NÉV (ÁPR. 13.) FRANCIA ARANY MARÓ VEGYÜLET KÖLTŐI SÓHAJ

CSINOS RÓMAI 200 GYOM SZÖGLET SPANYOL AUTÓJEL A SZEMÉT-DOMB URA

MŰVÉSZET (LATIN) TÖMEGES PUSZTÍTÁS JÉGKORONG AZONBAN NEM

LAPOS TERÜLET JUTTAT LÉTEZIK SÉTATÉRI ÜLŐHELY ANYA (LATIN)

ERREFELE! FÉMPÉNZ AMELY SZEMÉLYT EGYKE! ROSSZ SZELLEML

... SVEVO (OLASZ ÍRÓ) SZÁMSZERŰ TÉNY RÉG ÉLT ELŐD

ÓKORI ERDÉLYI NÉP NŐI KÉZI-MUNKA TENGEREI RABLÓ

HULL VER EZ SINCS! SZOLMIZÁ-CIÓS HANG A FOSZFOR VEGYJELE RÉGI MEG-SZÓLÍTÁS

KOPASZ AMELY SZEMÉLYT RAVASZDI VAN FELESÉGE

FESZÍTŐ ESZKÖZ TEXTIL-NÖVÉNY KICSINYÍTÓ KÉPZŐ ANGOL TAGADÁS A RÁDIUM VEGYJELE

FELVIGYÁZÓ FÉLÁR! BIZTATÓ SZÓ OLASZ AUTÓJEL

A LÓ KICSINYE U L. N. J.

A MAGYAR KÖLTŐ ÉS MŰVE című pályázat nyertesei:

Török Tünde,
Marosvásárhely, L. Rebreanu u.

Kali József,
Marosvásárhely, Építők sétány

A pályázati rejtvény megfejtése:

JÁRATLAN UTA KON KI JÁRSZ; VÖRÖSMARTY;
A HONTALAN.

Megfejtések a június 26-i számból:

Minirejtvény:
1. Hangoskodó
2. Népköltés

Skandi:
Jó a hosszú kolbász és a rövid prédikáció.

Mentor Könyvek Kiadó

Célja, hogy közkinccsé tegye az értékes kéziratokat, és publikálja, népszerűsítse őket a mindenkor magyar könyvpiacon (legyen szó szépirodalomról, ismeretterjesztésről vagy gyermek- és ifjúsági irodalomról). Szándéka, hogy beemelje szerzőit az irodalmi, a történelem- és néprajzkutatókat a tudományos köztudatba, a fordításokkal pedig hidat teremtsen a különböző írott kultúrák között. Esélyt és teret ad a fiatal szerzőknek, és rajtuk keresztül, velük teremt átjárást a magyarországi és erdélyi könyvpiac között.

mentorkonyvek.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

ÉVFORDULÓK 2.

Ő W

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 A Á C Y

VÍZSZINTES: 1. Színész, író, 202 éve született (Kálmán). 5. Könyvkötő, könyvkiadó, 252 éve született (István). 10. Apa. 11. Női név (máj. 24.). 12. Orvos, vegyész, 327 éve született (Justus, János). 17. Késérő gyógyszerek orvosi neve. 19. Az arzén vegyjele. 20. Tetőalj. 21. Lent (nép.). 22. Ultrarövid hullám (röv.). 23. Létezni fog. 24. Dublin lakója. 25. Állóvíz. 26. Nyelvbotlás. 27. Éktelenül létezett! 28. Forma. 30. Ógörög törzs. 32. Oda-vissza női név, 33. Görög betű. 35. Sértetlen. 37. A Nílus német neve. 39. Szláv igen. 41. Fába vés. 42. Kortyolnivaló. 44. Háromdimenziós anyag. 46. Hajlékony szál. 48. Arrafele! 49. Taszít. 51. A mondat atomja. 52. Lamartine verse. 53. Olasz szerelem. 55. Költői sóhaj. 57. Dátumrag. 58. Olasz operaszerző, 225 éve halt meg (Domenico). 59. Bányamérnök, szakíró, 177 éve született (Sámuel).

FÜGGŐLEGES: 1. A bárium és a kén vegyjele. 2. Latin és. 3. Fagylaltot fogyaszt. 4. Pénzhozam. 5. Növénys telekrész. 6. Női név (szept. 23.). 7. Téli sport. 8. Tolvaj madár. 9. USA-politikus, 227 éve hunyt el (George). 12. Esztergomi érsek, 677 éve halt meg (Csanád). 13. A Dnyeperbe ömlik. 14. Állomási vendéglő. 15. Kész, de étlen. 16. A nagy varázsló. 18. A katód párja. 21. Mátka. 22. Buda hangjai! 24. Schütz ... (színésznő). 26. Angliai őslakó. 23. Behatol! 29. ... test egy pár. 31. Cin. 34. Időmérő. 36. Latin apa. 38. Ofszajd. 40. Becézett Antal. 42. A vaj lehet ilyen. 43. Paripa. 45. Kerek szám. 47. Székesegyház. 48. Szeret (latin). 50. Kis ház. 52. Vacak rész! 53. Arrafele! 54. A rádium vegyjele. 56. Téli csapadék.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket július 16-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Minirejtvény

1 2 3 Z 4 5 N

6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

VÍZSZINTES:

1. XIX. századi magyar költő, író, (Dániel). 6. Eladnivaló portéka. 7. Ezen a módon. 8. Zúz. 10. Az argon vegyjele. 12. Omladék. 14. Karavánállat. 15. Az arzén vegyjele. 17. Latin csont. 18. Gar lakója. 20. Gléda. 21. Csonthéjas gyümölcs.

FÜGGŐLEGES:

1. Rosszkezdvű. 2. Errefele! 3. Nagyon csúf. 4. Könnyező. 5. Rész nélküli részeg! 9. Idős. 11. Villanyárammal főz. 13. Becézett Mária. 16. A Balaton folyója. 19. Jótékonykodik.

VÍZSZINTES:

1. A francia realista irodalom képviselője (XIX. század). 6. A rádium vegyjele. 7. Juhistálló. 8. Balkáni nép volt. 10. A nátrium vegyjele. 11. Ógörög hangsor. 12. Kicsinyítő képző. 13. Régi súlyegység. 16. Tova. 18. Síkság. 20. Ifjúsági író (Ferenc). 21. Gyilkol.

FÜGGŐLEGES:

1. Intelligencia. 2. Harapó. 3. Kis ház. 4. Európa-kupa (röv.). 5. Övezet. 9. Nem mozog. 12. Kicsoda? (orosz). 14. Menyasszony. 15. Vízben élő állat. 17. Nyargalni tudó állat. 19. A szép nem.

L. N. J.

A MIÉRT is jelen lesz a fesztiválon

Nagy-Bodó Szilárd

A Magyar Ifjúsági Értekezletben erdélyi, romániai magyar fiatalok tevékenykednek, az ernyőszervezet pedig értük dolgozik. A MIÉRT-ben tevékenykedő fiatalok itt élnek, ők is látják és tapasztalják azokat a tényezőket, amelyeket minden romániai magyar fiatal, ők is szembesülnek ezekkel a problémákkal, kihívásokkal, témákkal, illetve tudják, hogy mi az, ami igazán foglalkoztatja az itthoni magyar fiatalokat. Tudják, mert tapasztalják is, ezért a lehető leghitelesebb válasszal, valamint megoldási javaslattal, témamegközelítéssel tudnak előállni. Talán nem lesznek olyan ismert nevek náluk, mint más sátrak esetében, viszont az garantálható, hogy olyan programokat hoznak, amelyekkel az erdélyi fiatalok igazán tudnak rezonálni.

Mire lehet tehát számítani a MIÉRT sátorban a Vibe-on? Többek között bemutatják a MYLA ifjúságkutatót, amelyben szó lesz arról, hogy mit gondolnak a fiatalok a lakhatásról, a tanulmányokról és a jövőről. De terítekre kerülnek a párkapcsolatok is, a Mentális Töltőpont keretében szó lesz arról, hogy miért szeretünk úgy, ahogy, valamint arról is, hogy milyen kapcsolat lehet a stressz és az ex barát/barátnő között, illetve előkerül a „első for you page” is. Továbbá a közösségi médiát is beemelik, szó lesz a gyűlöletbeszédéről, ami ezeken a platformokon tetten érhető, ezekkel kapcsolatban azt is górcső alá veszik, hogy mit lehet tenni, milyen jelentési lehetőségek vannak, ezen túlmenően pedig az online jelenlét szabályairól is szó lesz. A digitalizáció témája pedig nem áll meg ezzel, előkerül a mesterséges intelligencia, annak szakszerű használata és az is, hogy hogy kell igazán jól promptolni. Ha mindez nem lenne elég, akkor lesz pálinkakóstoló, koktéلكeverő workshop, el-

sősegély workshop, illetve egy nem mindennapi beszélgetős program is, ahol random embereket ültetnek le nem túl random témákban. Ha valakinek felkeltette ez az érdeklődését, akkor szombaton 18:30 és 20 óra között mindenképpen legyen a Vibe-on, a MIÉRT sáternál. A sort pedig még lehetne folytatni többek között a slam-mel, az okos kajákkal vagy éppen a kerámiás workshop-pal.

A végére pedig a személyes kedvencemet hagytam, amely a Swipe nélkül! Villámrandi címet kapta. A leírás szerint arra kell készülni, hogy ezúttal nem az online térben elérhető randialkalmazások segítségével fognak ismerkedni a résztvevők, hanem személyesen, így nem kell attól tartanak, hogy soha nem valósul meg a találkozás. Éppen ellenkezőleg: egyből megvalósul! A szervezők is azt írják, hogy merész vállalkozás ez, de működhet. Erre az egyáltalán nem mindennapi randira szombaton 16:30 és 17:30 között kerül sor. Az online társkereső alkalmazásokban amúgy azt is be lehet állítani, hogy kinek mi az érdeklődési köre, kíváncsiak vagyunk, hogy ezt élőben hogy lehet megoldani vagy egyáltalán szükség lesz-e rá.

Nem mellesleg Szilágyi Dóra Emese MIÉRT elnöktől az újráválasztását megelőző kampányban Maros megyében kérték, hogy a MIÉRT fejlesszen egy randialkalmazást kimondottan romániai magyar fiataloknak, lehet, hogy ez annak az előszobája. A MIÉRT elnöktől ugyanakkor kérték azt is, hogy legyen egy olyan fesztivál, amit ők szerveznek. Ez nem újdonság, hiszen ilyen már létezett, méghozzá Marosvásárhelyen, Félsgiget néven. Ki tudja, lehet bizonyos helyzetek alakulásával, változásával, egyszer visszatérhet a MIÉRT fesztiválja –bármilyen néven – ami sokkal közelebb fog állni a romániai magyar fiatalokhoz. Az biztos, hogy arra nagyon szívesen ellátogatnánk!

MIÉRT a Vibe-on, illusztráció

Forrás: Magyar Ifjúsági Értekezlet Facebook-oldala

A Marosban fürdés veszélyeire is figyelmeztetnek

A VIBE Fesztiválon 80 tűzoltó szolgál

Július 2–5. között a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség a VIBE Fesztivál teljes időtartama alatt biztosítja az elsősegélynyújtást, valamint a tűzvédelmi intézkedések végrehajtását.

Több mint 80 hivatásos tűzoltó teljesít szolgálatot a rendezvény ideje alatt, a szükséges beavatkozási technikával felszerelve, hogy vészhelyzetek esetén gyorsan tudjanak beavatkozni. Az esetleges vészhelyzetek figyelemmel kísérése, megelőzése és kezelése érdekében a rendezvény helyszínén egy mobil irányítási pontot, egy előretolt orvosi ellátóhelyet, két személy- és tömeges sérültszállításra alkalmas járművet, egy csoportos balesetek, természeti csapások és katasztrófák esetére szolgáló beavatkozó járművet, egy tűzoltóautót, valamint két SMURD mentőautót – köztük egy mobil intenzív terápiás egységet – helyeztek készenlétbe.

A helyszínen továbbá a Maros Megyei Mentőszolgálat egy mentőautója is szolgálatot teljesít, valamint egy magán sürgősségi szolgálat egy tűzoltóautóval támogatja a beavatkozási feladatokat.

A rendezvény előtt és annak teljes időtartama alatt a megelőzési felügyelet szakemberei tájékoztató és megelőző felvilágosító tevékenységet folytatnak a résztvevők körében, valamint ellenőrzéseket végeznek a fesztivál területén működő gazdasági szereplőknél. Ezeknek az intézkedéseknek a célja a közönség felkészítése, valamint az esetleges hiányosságok időbeni feltárása annak érdekében, hogy a rendezvényt a lehető legnagyobb biztonságban fejezzék be.

Annak érdekében, hogy mindannyian biztonságban és incidensek nélkül élvezhessék a fesztivált, a résztvevőket néhány alapvető biztonsági szabályra emlékeztetik:

- Ne használjanak nyílt lángot tűzveszélyes helyeken.
- A cigarettacsikkákat ne dobják el bárhová, és kizárólag a kijelölt dohányzóhelyeket használják.
- Ne hagyják a gyermekeket felügyelet nélkül.
- Alkohol fogyasztása után, illetve éjszaka ne menjenek a Maros folyóba.
- Hosszabb napozás után ne ugorjanak azonnal a hideg vízbe.
- Tartsák be a rendvédelmi szervek és a rendezvény szervezőinek utasításait.

Amennyiben bajba jutott személyt vagy olyan helyzetet észlelnek, amely emberi életet veszélyeztet, haladéktalanul értesítsék a fesztivál területén szolgálatot teljesítő személyzetet, és hívják az 112 egységes segélyhívó számot. Kellemes és biztonságos fesztiválórást kíván a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség, áll a sajtóosztály közleményében. *(pálosy)*

Nyárádszereda is aláírt Zalaegerszeggel

Hivatalosították a kapcsolatot

Múlt szombaton önkormányzati díszülés keretében Tóth Sándor és Balaicz Zoltán aláírták a Nyárádszereda és Zalaegerszeg közötti testvérvárosi szerződést.

Gligort Róbert László

A nyárádmenti kisváros és az anyaországi Zala megye közigazgatási központja 2007-ben talált egymásra a sport területén, azóta a baráti találkozások, közös események száma szaporodott: a kezdeti időszakban a botfai városrész és Nyárádszereda civilai és labdarúgói tartották a kapcsolatot (jelesül Gecse Péter és Tóth Sándor későbbi alpolgármesterek), majd 2015-ben önkormányzati szinten is felvették a kapcsolatot, mígnem 2017-ben egy baráti, protokolláris szerződést is aláírt a két település. A múlt héten a két település immár hivatalosította a kapcsolatát: ezt két évvel ezelőtt a magyarországi kezdeményezte. A kisvárosnak az eddigi testvérkapcsolatai különböző együttműködési szerződéseken alapultak, és ez az első dokumentum, amely a hazai bürokratikus előírásoknak is megfelel (két minisztérium látta-mozgása, három nyelven hivatalosított szöveg). A dokumentumot tavaly Zalaegerszegen, ezúttal pedig Nyárádszeredában írták alá, ez szintén a bürokratikus eljárás követelménye – tudtuk meg Tóth Sándor nyárádszeredai polgármestertől.

A múlt szombati ünnepélyes pillanathoz kötődően az önkormányzat leszögezte, hogy bár a két város barátságát eddig sem a papír, hanem a kölcsönös tisztelet, az együttműködés és az emberi kapcsolatok tették erőssé, mégis öröm számukra, hogy ez a közel két évtizedre visszatekintő kapcsolat immár hivatalos keretek között is tovább épülhet. Tóth Sándor szerint rengeteget tanulhatnak a zalai megyei jogú várostól. Eddig is vittek oda itteni tanulókat diákcseraprogramok révén, ott az ipari parknak köszönhetően nagyon alacsony a munkanélküliség, számos nyugat-európai cég telepedett oda. Szinte futurisztikusan hangzik, de olyan üzem is van, ahol emberi munkaerő nélkül zajlik a termelés, és Zalaegerszegen létezik alapvonal-tesztpálya is az autók számára. Természetesen az infrastruktúrában, közösségteremtésben is előttünk járnak a zalaiaiak, a két város közötti hatalmas szintkülönbségből sokat lehet okulni, de a két település emberségben, közép- és hosszú távú gondolkodásban, nemzetpolitikában mindenképpen azonos szinten van – magyarázta a Népújságnak a nyárádmenti előljáró, aki fontosnak tartotta, hogy a már létező civil és iskolai kapcsolatokat folytassák, és amennyire a hazai önkormányzatiság lehetőségei megengedik, próbálják azokat magasabb szintre emelni. Ezért is fogadták el a „nagy testvér” felkérését, hogy a baráti, protokolláris kapcsolatot testvérvárosi szintre emeljék.

Múlt szombaton az eddigi baráti kapcsolatokat testvérvárosi szintre emelték

Fotó: Nyárádszereda önkormányzata

Kane duplájával nyolcaddöntősök az angolok

Harry Kane duplájával Anglia 2-1-re legyőzte a Kongói DK válogatottját az észak-amerikai tér-ségben zajló labdarúgó-világajnokság szerdai játéknapiján, a nyolcaddöntőbe jutásért rendezett atlantai mérkőzésen.

A csoport harmadikok ranglistájának élén zárt afrikaiak a várakozásoknak megfelelően az első pillanattól kezdve türelmesen futballoztak, a kapujuk elé visszahúzódva védekeztek, és várták az ellentámadások lehetőségét. Az angolok próbálták feltörni ellenfelük védelmét, de a hetedik percben nagyot hibáztak, mivel Brian Cipengát őrizetlenül hagyták, ő pedig Chancel Mbemba távoli, de pontos előrévelése után 11 méterről a kapu rövid oldalába, az alsó sarokba lőtt (0-1).

Thomas Tuchel szövetségi kapitány csoportgyőztes csapata a folytatásban is rohamozott a gólszerzés érdekében, de egyre több technikai hibája volt a mezőnyjáték során, és ennek a gyors, pontos támadásépítés látta kárát, ezért számukra a legjobbkor jött az ívőszünet.

A harmincadik percben Jude Bellingham veszélyes fejesét védte Lionel Mpasí. Öt perccel később Harry Kane elől mentett nagyot a becsúszó Axel Tuanzebe, majd Rashford közeli lövését Aaron Wan-Bissaka rúgta ki a gólvonalról. Az egyre veszélyesebb támadásokat vezető angolok sebezhetővé váltak hátul, és ezt majdnem kihasználta Sébastien Desabre szövetségi kapitány együttese, de Wan-Bissaka beadása és Yoane Wissa közeli lövése után a labda a kapufát érintve hagyta el a játékteret.

Az első félidő hosszabbításában előbb Bellingham újabb fejesét, majd Kane közeli bombáját védte óriási bravúrral Mpasí, így csapata 1-0-ra vezetett a szünetben.

A játék képe a második felvonásban sem vál-

tozott: nyomasztó fölényben játszottak, és kitar-tóan támadtak az angolok, de Kongó a fegyelme-zett védekezés mellett továbbra is futballozni akart, és nem arra törekedett, hogy elrontsa ellenfele játékát. A 75. percben érett góllá az angol fö-lény: a csereként beállt Anthony Gordon beadását Kane fejelte a hálóba (1-1). A 86. percben Bellingham és Mpasí különccsatáját ismét a kongói kapus nyerte, de a kipattanó labdát Gordon megszeli-dítette, Kane-hez passzolta, ő pedig a hálóba bom-bázott (2-1).

Marcus Rashford és Harry Kane is a 15. vb-mérkőzését játszotta, ezzel az angol válogatott csúcstartóivá váltak a mezőnyjátékosok között.

Az angolok a legjobb 16 között a társházigazda Mexikóval találkozhatnak hétfőn hajnali 3 órától.

Jegyzőkönyv

Anglia–Kongói DK 2-1 (0-1)
Atlanta, 68.239 néző, v.: Adam Mahadme (jordániai)
gólszerzők: Kane (75., 86.), illetve Cipenga (7.)
sárga lap: Bellingham (19.), illetve Sadiki (27.)
Anglia: Pickford – Spence (Eze, 70.), Kónsa, Guéhi, O’Reilly – Anderson, Rice (Stones, 91.) – Madueke (Saka, 61.), Bellingham, Rashford (Gordon, 61.) – Kane
Kongó: Mpasí – Wan-Bissaka, Tuanzebe, Mbemba, Masuaku (J. Kayembe, 89.) – Moutoussamy (Mayele, 89.), Sadiki – Mbuku (Elia, 64.), Mukau (E. Kayembe, 76.), Cipenga (Bongonda, 76.) – Wissa

Kane gólrörme

Forrás: 24.hu

A sírból hozták vissza a továbbjutást a belgák

A belga válogatott kétgólos hátrányból fordítva hosszabbításban 3-2-re legyőzte a szenegáli csapatot szerdán a labdarúgó-világajnokság nyolcad-döntőbe jutásért rendezett seattle-i mérkőzésén.

Az afrikai együttes az első félidő közepén Habib Diarra révén szerzett vezetést, a második elején pedig Ismaila Sarr duplázta meg az előnyt. A hajrában Romelu Lukaku váratlanul szépített, majd a csapatkapitány Youri Tielemans egyenlített. A ráadás hosszabbításában pedig Tielemans büntetője döntötte el a párharcot.

Óvatos futballal indult a mérkőzés, mindkét válogatott a biztonságra helyezte a hangsúlyt, így az első tíz percben csak a szenegáli kapusnak kellett hárítania egy távoli lövést. Az első igazán nagy helyzet Szenegál előtt adódott, de Ismaila Sarr becsúszva csak a bal kapufát találta el. Egyre inkább az afrikai csapat tűnt veszélyesebbnek, így nem volt váratlan, amikor megszerezte a vezetést, Sarr ugyan a bal kapufára csúsztatott, de a kipattanót Diarra az üres kapuba helyezte. Az ívőszünet sem segített az európai gárdán, Courtois védett ismét, de aztán a szünet előtti utolsó tíz percben már a belgák irányítottak, a szenegáli hálóőrnek egyszer kellett nagyot védenie, amikor De Cuyper vette célba a kaput.

Térfélcserét követően ismét az idei Afrika Kupában döntős csapat volt aktívabb, s bár az első két lövés még elkerülte a kaput, Ismaila Sarr egy ki-ugrás után már nem hibázott, és a bal felső sarokba bombázott. Innentől Szenegál átengedte a kezdeményezést és a területet a belga riválisnak, amely viszont nem tudott mit kezdeni a felállt védelemmel. A belgák tanácstalanságáról mindent elmondott, hogy a játékosok egymással veszekedtek ívőszünetre vonulva, a szünetben csereként beállt Lukaku próbálta békíteni a társait. Ennek megfelelően sokáig egyáltalán nem forgott veszélyben a szenegáli siker, csakhogy a hajrában Lukaku váratlanul szépített, ami látható zavart okozott az ellenfél soraiban. Ez alig három perccel később kicsúcsosodott, amikor Trossard beadására rosszul mozdult ki Diaw, így a csapatkapitány Tielemans hat méterről az üres kapuba fejejt.

A belgák a sírból visszahozott mérkőzés ráadásában irányítottak, de helyzetet nem igazán sikerült kidolgozniuk. A hosszabbítás második felére felocsúdtak a szenegáliak, így mindkét fél előtt adódott egy-egy nagy lehetőség, előbb Mbaye tíz méterről csak néhány centivel lőtt a jobb felső sarok mellé, majd Moreira beadása után Lukebakio a keresztlécet találta, csakhogy utóbbi esetnél szabálytalankodtak Tielemansszal szemben. A videobíró segítségével megítélt büntetőt a sértett a bal felső sarokba rúgta, így Belgium a vb eddigi legnagyobb fordítását végrehajtva jutott a nyolcaddöntőbe.

A belgák hétfőn az amerikai csapattal találkozhatnak a seattle-i nyolcaddöntőben.

Jegyzőkönyv

Belgium–Szenegál 3-2 (0-1, 2-2, 2-2) – hosszabbítás után
Seattle, Lumen Field, 66.925 néző, v.: Martinez (hondurasi)
gólszerzők: Lukaku (86.), Tielemans (89., 125., utóbbit 11-esből), illetve Diarra (25.), I. Sarr (51.)
sárga lap: Mechele (64.), illetve Camara (67.)
Belgium:
Courtois – Castagne, Mechele, Theate, De Cuyper (Meunier, 78.) – Tielemans, Vanaken (Moreira, 63.) – Trossard (Onana, 109.), De Bruyne (Raskin, 56.), Doku (Lukebakio, 56.) – De Ketelaere (Lukaku, a szünetben)
Szenegál:
Diaw – Diatta, Ciss, Niakhate, Jakobs (Diouf, 93.) – Diarra (P. M. Sarr, 73.), I. Gueye (Bebeto, 96.), P. Gueye (Camara, 66.) – I. Ndiaye (Mbaye, 73.), I. Sarr, Mane (Jackson, 93.)

Az amerikaiak továbbjutásával mindhárom társházigazda nyolcaddöntős

Az amerikai válogatott több mint félórát emberhátrányban futballozva is 2-0-ra legyőzte a bosnyák csapatot a labdarúgó-világajnokság nyolcaddöntőbe jutásért rendezett San Francisco-i mérkőzésén.

A hazai együttes az első félidő végén Folarin Balogun góljával szerzett vezetést, de a csatárt a 64. percben kiállították, így bár védekezésre kényszerült a tengerentúli gárda, Malik Tillman szabadrúgásból lőtt találatával végleg eldöntötte a találkozót.

Az első negyedórában kiegyenlített küzdelmet láthatott a publikum, de veszélyt csak a bosnyákok teremtettek, mert Demirovic lövését Freese-nek kellett védenie, ráadásul az ezt követő szögletből kapura tekert Alajbegovic, de az amerikai kapus résen volt. Később fokozatosan átvette az irányítást a hazai közönség által támogatott amerikai csapat, amelynek fokozódó nyomása majdnem góllá érett, azonban

Balogun hiába talált a kapuba, lesen kapta a labdát.

Az ívőszünetet követően meddővé szelődült az amerikaiak fölénye, a szünet előtt mégis sikerült vezetést szerezniük a bosnyák védelem ügyetlenkedését kihasználva, ugyanis hiába szabadíthatott volna fel két védő is, Tillman passza eljutott Balogunhoz, aki nagy helyzetben nem hibázott, Vasilj csak beleérni tudott a 12 méteres lövésbe. Az AS Monaco csatára majdnem duplázott is, azonban második zicceréből a keresztlécet találta el.

A második félidő eleje eseménytelen mezőnyjátékkal telt, a társházigazda a vezetése birtokában nem erőltette a támadásokat, a bosnyákokból pedig hiányzott az átütő erő. Fordulatot az jelentett, hogy Balogun véletlenül rálépett Kolasinac bokájára, amiért a videobíró segítségével piros lapot adott neki a bírő.

A bosnyákok emberelőnyben ugyan jóval többet birtokolták a labdát, de fölényük meddőnek bizonyult, mert helyzeteket nem tudtak kidolgozni a szervezeten védekező rivális ellen, sőt, majdnem a tengerentúli együttes növelte az előnyét, azonban Pulisic találatát les miatt nem adták meg. Pár perccel később viszont Tillman szabadrúgásból bevette Vasilj kapuját, amivel eldöntötte a továbbjutás kérdését. A hajrában ugyan az európaiak mindent egy lapra feltéve rohamoztak, de az amerikaiak ki-védekezték a hátralévő időt, így 2-0-s sikerrel léptek a következő körbe.

A kieséses szakaszban 2002 óta először meccset nyerő Egyesült Államok továbbjutásával mindhárom rendező a 16 közé jutott, Kanada és Mexikó már korábban megnyerte a maga mérkőzését.

Az amerikaiak hétfőn a belgákkal csapnak össze a seattle-i nyolcaddöntőben.

Jegyzőkönyv

Egyesült Államok – Bosznia-Hercegovina 2-0 (1-0)
San Francisco, Levi’s Stadion, 68.827 néző, v.: Claus (brazil)
gólszerzők: Balogun (45.), Tillman (82.)
piros lap: Balogun (64.)
sárga lap: Radeljic (80.)
Egyesült Államok:
Freese – Freeman, Richards, Ream, Robinson – McKennie (Reyna, 95.), Adams, Tillman – Dest (Berhalter, 87.), Balogun, Pulisic (Pepi, 87.)
Bosznia-Hercegovina:
Vasilj – Dedic, Katic (Memić, 75.), Muharemović, Radeljic, Kolasinac (Tabaković, 75.) – Gigović (Bajraktarević, 51.), Sunjic (Tahirović, 51.), Alajbegović – Džeko (Mahmić, 51.), Demirović

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ terület Jedden. Tel. 0749-456-155. (28592)

KÜLÖNFÉLÉK

FUVART, bútorthordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelékszállítás. Tel. 0749-543-104. (28413)

HÁZTETŐT készítünk cserépből, lemezből, kisebb javításokat vállalunk. Festünk, szigetelünk és többféle munkát vállalunk. Tel. 0753-643-414, Csaba. (28584)

VÁLLALUNK szobafestést, bármilyen szigetelést, rámolást, takarítást, kőművesmunkát, készítünk új tetőt, teraszt, balkont, ereszcatornát. Tel. 0742-344-119, Szabolcs. (28588)

SZAKEMBER vállal festést, ház-, tömbházfelújítást; kiüresítünk garázst, alagsort, bontunk, szigetelünk. Tel. 0752-854-364. (28576)

IDŐS vagy beteg személy éjszakai felügyeletét vállalom Marosvásárhelyen. Tapasztalattal és ápolói végzettséggel rendelkezem. Tel. 0752-901-597. Köszönm. (28578-l)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk július 3-án drága gyermekemre

SZABÓ JÚLIÁRA
szül. Szekeres
halálának 4. évfordulóján.
Bánatos szívú édesanyja,
testvére, István, sógor-
nője, Ágica és Hunor, akit
nagyon szeretett. Nyugodj
békében drága Júliánk!
A bánatos család. (p.-l)

Fájó szívvel emlékezünk július 3-án
SZABÓ JÚLIA-ILDIKÓRA
szül. Szekeres
halálának 4. évfordulóján.
Bánatos keresztanyja, Il-
dikó és unokatestvérei,
Jenő és Öcsi. (p.-l)

Szívük mély fájdalmával emlékezünk július 3-án a marosszentgyörgyi
DOBOS FERENCZRE
halálának 9. évfordulóján.
Jóságát és szeretetét örökké szívünkben őriz-
zük. Emléke legyen áldott,
pihenése csendes!
Szerettei. (sz.-l)

Soha el nem múló szere-
tettel emlékezünk
dr. NAGY ÁRPÁDRA
halálának harmadik évfor-
dulóján. Emléke legyen ál-
dott, nyugalma csendes!
Szerettei. (28597-l)

TÜDŐGYÓGYÁSZAT
KÖHÖGÉS? MELLKASI PANASZOK?
INGYENES tüdőgyógyászati vizsgálat küldőpapírral
a **Procardiánál**.
Tel. 0265/210-087. (69341-l)

Bárhogy múlnak az évek, a lélek nem feled,
mert összeköt minket az örök szeretet.
Szívemben hála, hiányod nagyon fáj,
nyugodjál békében, ara-
nyos feleségem,
KÖPECZI ÉVA
volt tanítónő, igazgatónő.
Örök álmod őrizze béke és
nyugalom, szívünkben örökké élni fogsz!
Férjed, Jani, leányod, Mióka,
fiad, Janika, unokáid, Etele és Anna. (28604)

Szomorú szívvel emlékezünk drága jó szüleinkre,
a szőkefalvi
SZABÓ JÓZSEFRE és SZABÓ IRMÁRA,
a magyarsárosi
KÖPECZI JÁNOSRA és KÖPECZI ZSUZSANNÁRA,
valamint húgomra,
SZÉKELY ANNÁRA szül. Köpeczi.
Emlékük legyen áldott, nyugalma csendes!
Jani és Janika. (28604)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk a budapesti
dr. GRESPIK LÁSZLÓRA
halálának ötödik évfordulóján.
Drága szép emléket szívünkben szeretettel megőrizzük
egy életen át. Isten nyugtassa csendesen!
Emlékét őrzi felesége, Éva, fia, Etele, leánya, Anna és apó-
sáék Dicsőből, a Köpeczi család. (28604)

Szívünk mély fájdalmával emlékezünk a drága jó férjre,
édesapára, nagytatára, dédtatára, sógorra, barátira és jó
szomszédra,
MOLNÁR JÓZSEFRE
(Öcsi)
halálának 33. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyu-
galma csendes!
Távoli és itthoni szerettei. (28599-l)

Emlékeztetni szeretném mindazokat, akik ismerték, szeret-
ték és tisztelték drága jó édesapámat,
KACSO FERENCZ
lakatosmestert
hogy július 5-én van halálának 31. évfordulója.
Nyugodj békében, drága édesapám!
Emléked szeretettel őrzi leányod, Éva, unokád, Emese és
férje, Levente. (28594-l)

Fájó szívvel emlékezünk július 3-án drága jó édesanyámra,
a nyárádmagyarósi
PÁLFI ERZSÉBETRE
halálának 6. évfordulóján.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (28607-l)

Szeretettel és kegyelettel emlékezünk szüleinkre haláluk
évfordulóján.
Édesanyánkra, a csibai
MÁTHÉ IRMÁRA
(szül. Diós)
halálának tizenötödik évfordulóján és édesapánkra,
MÁTHÉ GYÖRGYRE
halálának nyolcadik évfordulóján.
Áldott szép emléküket örökre szívünkben őrizzük. Nyu-
godjanak békében!
Szeretteik. (sz.-l)

Életed elszállt, mint a virágil-
lat, de emléked ragyog, mint a
csillag. Jóságos szíved pihen
a föld alatt, minden könny-
cseppünk nyugtassa álmodat.
Te, aki annyi szeretetet adtál,
mindig mellettünk álltál.
„Ha emlegettek, köztetek le-
szek, szeressétek egymást,
ahogy én szerettelek. Ne sírja-
tok, én már nem szenvedek, a
fájdalom az, hogy nem lehetek
veletek. Búcsúztam volna, de
erőm nem engedett, csak a
szívem súgta halkan: isten ve-
letek.”

Mély fájdalom költözött kilenc
éve a szívünkbe, nem múlik el
soha, itt marad örökre. Nem
halljuk a hangod, nem fogjuk a
kezed, nem érezhetjük szere-
tetedet, nem lehetünk már
veled. Itthagytál mindent, ami-
ért küzdöttél, és akiket oly na-
gyon szeretted.
Számunkra te sosem leszel el-
hunyt, örökre élni fogsz, mint
a csillagok. Kegyetlen volt a
sors, hamar elválasztott tő-
lünk, de a Te szíved életünk
végéig, utolsó lehetünkig
köztünk marad.

A lelkében az elképzelés, a
rendezési mód és a szorgalom
csúcserzéke volt. Nagy vágya
szerint szeretett alkotni, szép
csodákat teljesíteni. A lelke fé-
nyében a szeretet, igazság, be-
csület, tisztesség állt szívében
tisztán.

Szorgalom és munka volt
életed, örökre megpihent két
dolgos kezed. Mint egy fény-
sugár, védtél s ragyogtál felet-
tünk, nélküled szomorú, üres
az életünk.

Tetőérzelemmel szerette a fér-
jét, fiát, a rokonságot és máso-
kat. A vágya lelkében,
szívében a szorgalom, tiszte-
let, elegancia, divat csúcs fö-
lött járt.

A feleségem fénysugár volt,
van, lesz az életemben, túlérté-
keltem a szemem fényénél.
MANYIKA fényben úszó, fény-
vonzó fénysugár volt életében.
Áldott emléked szívünk legmé-
lyebb érzésével őrizzük lel-
künkben életünk végéig.
Soha el nem múló fájdalommal
emlékezünk életünk legso-
morúbb napjára, 2017. július
3-ára.

Mély, fájdalmas, szomorú szívvel, tele megtört, gyógyít-
hatatlan sebekkel emlékezünk
VITA MANYIKÁRA – MÁRIA
született Marton
elhunytnak kilencedik évfordulóján. Szívünkben örökké
élni fogsz. Nyugodj békében!
Bánatos férje, Árpai, fia, Zsolt, unokája, Alett, menyé, Krisz-
tina. (28575-l)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK,
GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, auto-
matizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel
és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (69277)

A MELINDA FUNERAR teljes körű professzionális temetke-
zési szolgáltatást és ügyintézkést biztosít NONSTOP: szállítás
bel- és külföldön, hamvasztás, ravatalozás, a temetéshez szük-
séges kellékek biztosítása. Tel. 0747-581-055, 0740-263-907.
Marosvásárhely, Onești tér 12. szám. (68166)

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

GYERE, MEÉLJ!

vasárnap 18:00

ETV
ERDÉLY TV

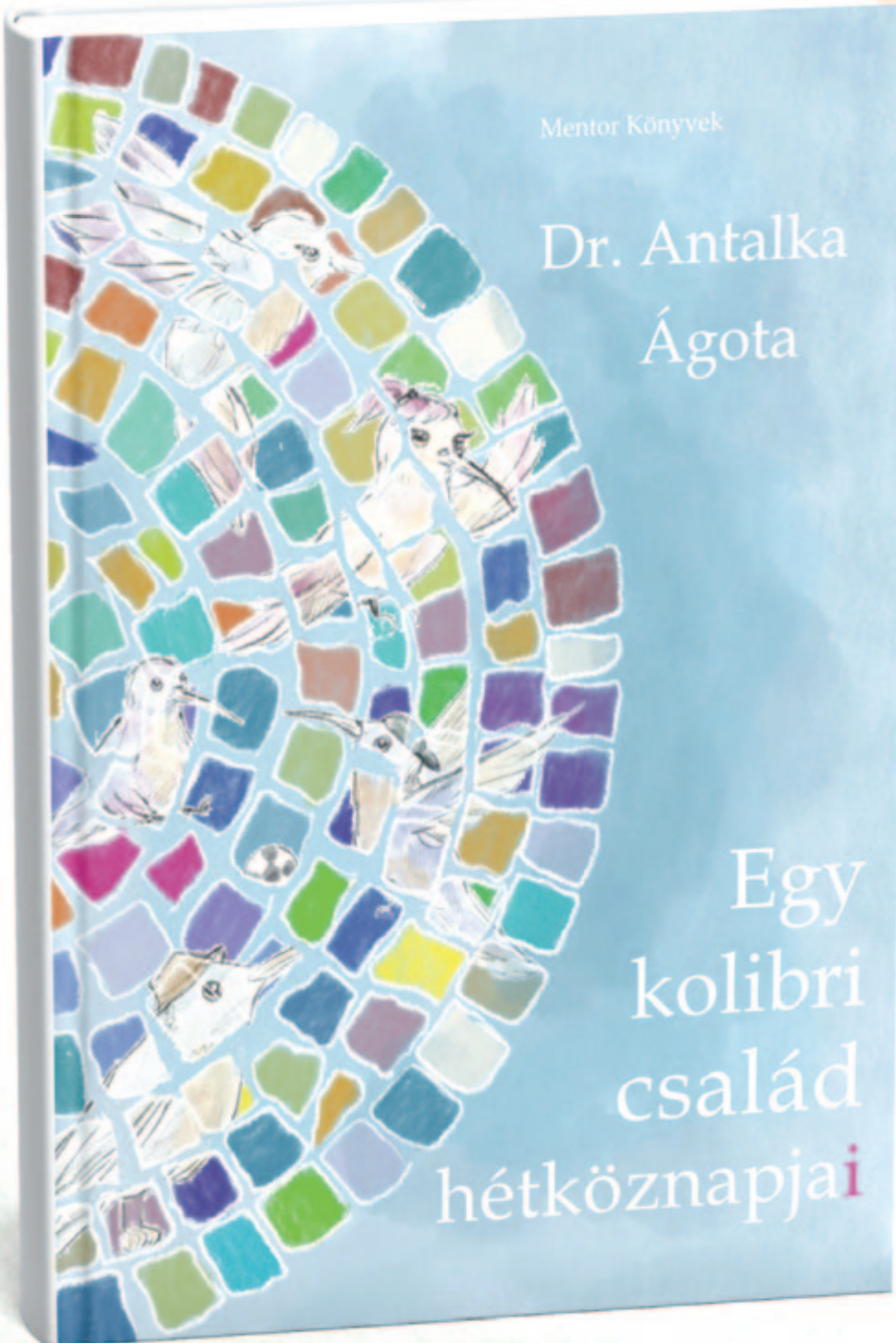
FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség - 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Prefektúra - 0265/266-801	• Fogasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: - 0265/215-119 M. Eminescu u. 3. sz.: - 0744-282-710 - 0265/210-087	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0745-606-215 - 0730-545-646	- koporsók, kellékek, - 0745-606-269 - koszorúk - 0745-606-269
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	- halottszállítás - 0758-047-604
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	
• Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976	

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.

mk <https://mentorkonyvek.ro/>

RADIO KOLO

ONLINE STREAMING

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM